

m t i b e l f ö l d i h i r e k

1. kiadás 1960. december 1. 6 óra - perc

bb 1. jó hír a zuglóiaknak: december 20-án megindul a forgalom a meghosszabbított 68-as vonalon - a hét végén már az új pályán közlekednek az üllői uti villamosok - a 6-os autóbuszvonalon is kipróbálják az izelt buszt

i hbj/gk szb ki 1960. december 1.

a fővárosi vasutépítő vállalat dolgozói egész esztendőben kitűnően dolgoztak, minden esetben határidő előtt építették át a villamosvágányokat. Legutóbb két nagy feladatra vállalkoztak, megígérték, hogy az üllői utnak a körút és a nagyvárad tér közötti szakaszát december közepéig korszerűsítik, s hogy az év végére elkészítik a 68-as meghosszabbított szakaszát.

a gondos előkészítés és a jó szervezés eredményeként ismét sikerült a határidőt megrövidíteni. az üllői uton már ezen a héten az átépített, korszerűsített pályán járhatnak a villamosok, ami azt jelenti, hogy kényelmesebb és gyorsabb lesz ezen a szakaszon is a közlekedés. még ezen a héten elbontják a terelővágányt, s ezzel már lényegesen könnyebb lesz a gépjárművek közlekedése is. az elgondolások szerint december 10-ig az utómunkálatokkal is elkészülnek. kétségtelen, hogy a villamosvasutépítők versenyt futottak az időjárással, s ebben a versenyben ők lettek a győztesek, végső fokon pedig - az utazóközönség.

az üllői ut átépítése egyébként lehetőséget nyújt arra is, hogy az izelt buszt, - amely jelenleg az 1-es vonalán jár - kipróbálják a 6-os autóbuszvonalon is.

a vártnál is jobban halad a munka a nagy Lajos király utján. jó hírt tartogatnak a fővárosi vasutépítő vállalat dolgozói a zuglóiaknak. a kerepesi utig meghosszabbított pályán december 20-ig megindul a forgalom, s ezzel lényegesen jobb lesz az új nagy lakótelep vidékén a közlekedés. /mti/

-.-

bb 2. traven, neruda, gorkij, nexó, platon és berzsenyi művei - a helikon könyvkiadó 1961. évi első negyedévi könyvei

i v/tr szb sr 1960. december 1.

a magyar helikon könyvkiadónál összeállították az 1961-es esztendő első negyedévének tervét. a kiadó a jövő esztendő első három hónapjában 13 kötetet jelentet meg. kiadják a mikszáth kálmán írói pályafutását és életét bemutató írásokat; szemelvény-gyűjteményt. /folyt.köv./

La

K

2. kiadás

1960. december 1.

6 óra 05 perc

bb 2. /traven, neruda... folyt./- szb

traven akasztottak lázadása című regénye a mahagóni kötetek sorozatban jelenik meg. jurij tinyanov, az 1943-ban elhunyt szovjet író a nagykövet halála című regénye a nagy orosz drámaíró, gribojedov utolsó éveit, s a dekabrasta mozgalom utóregzéseit ábrázolja.

eca de queiroz amaro atya büne című műve most jelenik meg először magyarul. a regény - amelyet már korabeli bírálói is balzac, flaubert és zola művei mellé helyeznek - főhőse a fiatal amaro atya, aki a papi életforma guzsába kötve áldozatává válik kegyeskedő környezetének, elzüllik és gyilkossá lesz.

andersen m. nexő szürke fény című munkája most jelenik meg harmadszor magyarul, a helikon klasszikusok sorozatban lát napvilágot. közreadják gorkij gyermekkorom - inaséveim - az éh egyetemese című kötetét - ugyancsak a helikon klasszikusok sorozatban. a kötet - amely a korábbi magyar nyelvű kiadások után átnézett, kiigazított és részben új fordításban jelenik meg - gorkij három nagy önéletrajzi elbeszélését tartalmazza.

hosszu évek után ismét kiadásra kerül az antik próza egyik legszebb fejezete platon a lakoma című műve, amelyben az agathon költői győzelmét ünneplő egybegyűltek - köztük sokkratész és aristophanész - elmondják megkapó történeteiket a szerelemről.

berzsenyi születésének 185. és halálának 125. évfordulójára adják ki a közelítő tél című válogatott lírai költeményekből és elégiákból álló illusztrált kötetet a liliput könyvek sorozatban. a liliput könyvek sorozat másik jövő évi kötete lu hszin: vadfüvek című könyve, amely a nagy kínai író prózaverseit közli.

bessenyei györgy írásaiból címmel érdekes könyv jelenik meg, a magyar felvilágosodás jelentős alakjáról. pablo neruda elemi ódák című verseskötete is érdeklődésre számíthat az olvasók körében.

a jövő esztendőben lesz a párizsi kommun 90. évfordulója. az első proletárdiktatura nagy napjait eleveníti fel a párizsi csatadal című verseskötet, amelyben hugo, rimbaud, pottier versei mellett sok, a magyar olvasó számára ismeretlen francia forradalmár költő alkotásait találni. ugyancsak 1961 első negyedévében jelenik meg a kossuth kiadóval közös gondozásban marx károly polgárháború franciaországban című korabeli illusztrációkkal ellátott munkája. /mti/

La

R

3. kiadás

1960. december 1.

6 óra 10 perc

bb 3. 123-523 a télapó telefonszáma - tíz egyenruhás télapó teljesít szolgálatot december 5-én pesten - megkezdődött a boy-szolgálat karácsonyi forgalma - dupla műszak a jelmezkölcsönzőnél

i ta/gk-lm ki

1960. december 1.

még több mint három hét van hátra a karácsonyi ünnepekig, de a pesti utcákon máris megkezdődött a „csomagvonulás”, a boy-szolgálatnál a karácsonyi és a télapó-ünnepet alapos készülődés előzi meg, ugyanis az idén kedves meglepetést tartogatnak a pesti gyermekek számára: december 5-én tíz kisboy a szürke tányérsapkát télapó-süveggel és piros paláttal cseréli fel és a szülők kívánságára reggel 7 órától esti 10-ig bekopog a gyermekek ajtaján az ajándékosomagokkal. a boy-szolgálat ezen a napon külön ügyeletet tart a 123-523-as telefonon, ahol bárki megrendelheti az „egyenruhás”, télapót. mint elmondták, néhány éve kísérletezett a vállalat ezzel a jelképes ajándékozási móddal és már akkor is nagy sikere volt.

a boy-szolgálatnál különben már megkezdődött a szokásos karácsonyi nagy forgalom. naponta 30 kis teherkocsi és több mint száz boy indul utnak az üzletekből és az áruházakból a megrendelők lakására csomagokkal, ajándékokkal. már most a szokásosnál jóval több, naponta körülbelül 350-400 megbízatást teljesítenek. első sorban a butor- és a műszaki üzleteknél szolgálatot teljesítő boyok munkája növekedett meg. igen sokan vásárolnak már most butort, televíziót, rádiót, magnetofont és más lakberendezési cikket karácsonyra. a legnagyobb forgalomra természetesen az ünnepet megelőző héten számítanak. ezekre a napokra meg is erősítik a szolgálatot, több tehergépkocsit és kerékpárt állítanak munkába, és meghosszabbítják a munkaidőt is este 10-óráig. a karácsonyi jegymegrendelések teljesítésére is kellő időben felkészülnek. mindenkinek kívánsága szerint váltanak színház- vagy mozijegyet az ünnepekre.

a jelmezkölcsönző vállalatnál szintén megkezdődött már a téli forgalom. az idén október közepétől fogadtak el előjegyzést télapó-jelmezekre, azért, hogy lehetőleg mindenkinek az igényét kielégíthessék. eddig több mint ötszázan rendeltek „mikulás”, jelmezt, nagyrészt vállalatok, áruházak, de jónéhány olyan felnőtt is bejelentette igényét, aki december 5-én így akar örömet szerezni gyermekeinek /folyt.köv./

La

R

mti belföldi hírek

4. kiadás 1960. december 1. 6 óra 15 perc

bb 3. /123-523 a télapó...folyt./-lm

mint a vállalatnál elmondták, minden igényt ki tudnak elégíteni, ugyanis bevezették az ugynevezett dupla műszakot, ami annyit jelent, hogy külön csak délelőttre és délutánra is bérebeveheti a közönség a jelmezeket. december elsején megkezdődik a gyermek-jelmezek kölcsönzése is, mivel a legtöbb iskolában ebben az időben rendeznek gyermekelőadásokat, műsoros esteket. a vállalat szabásműhelye erre az alkalomra izléses, új, rokokó, biedermeier és meseruhákkal bővítette a kölcsönzőboltok készletét. ugyancsak készülnek a karácsonyi és szilveszteri új jelmezek is, az úrhajósöltöny, a szputnyik-kabát és még sok más ötletes ruha. /mti/

..

bb 4. „varázslatok,, új filmvetítési találmánnyal, a kinovizióval-magyar építészek készítik a koppenhágai palace szálló bárjának és éttermének korszerűsítési terveit

1 sb/sze-lm vg 1960. december 1.

az építésügyi minisztérium export fővállalkozói irodájának közreműködésével érdekes tervet készítettek a magyar építészek a koppenhágai palace szálloda bárjának és éttermének, s más szórakoztató helyiségeinek korszerűsítésére. többek között újszerű rejtett világítással, sokféle színes fényhatással díszítik majd a szállodai termeket. a modern tervezői elgondolás legnagyobb különlegessége strohmayer ferenc és siraki loránd építész, walla gézáné grafikus és hegyi barnabás operatőr közös találmánya: egy újfajta filmvetítési eljárás, a kinovizió.

/folyt.köv./

R

mti belföldi hírek

5. kiadás 1960. december 1. 6 óra 10 perc

bb 4. /„varázslatok,, új filmvetítési... folyt./- szb

az új eljárás hasonlít a színes és hangos mozifilmhez, a vetítésben azonban már nagy a különbség, mert egyetlen filmszalagról nem egy, hanem több helyen felállított vásznon jelenik meg a kép. a vetítógép különleges képfelbontó készülékével azt is szabályozni lehet, hogy a filmszalag forgatása közben csak a kívánt képrészlet kerüljön a vászonra. az új megoldással lehetővé vált, hogy nemcsak a filmfelvétel elkészítésénél, hanem a vetítésnél is számos filmtrükköt használjanak. így az élő és a vetített szereplők, tárgyak sokféle változatával rendkívül látványos, szórakoztató műsort lehet összeállítani. az élő személy például a technikai filmtrükk segítségével hirtelen eltűnik és a háttér-dekoráción már a vetített képe jelenik meg. hasonlóképpen elvarázsolhatók a színpadon játszó zenészek, s helyükön vetített táncosok, énekesek szerepeltethetők. megoldható az is, hogy a zeneszámoknak megfelelően más-más jelmezben lássa a közönség a zenészeket, sőt a zenekar tagjai másik helyiségben is adhatnak műsort, mert előbbi helyükön pótolja őket a kinovizió. így az új eljárással nehézség nélkül megvalósul a szórakoztató üzemek fontos célja: a szünet nélküli és érdekes műsor.

a koppenhágai palace szálló korszerűsítését a vasutervező üzemi vállalat különleges műterme tervezte strohmayer ferenc építésznek, a találmány kezdeményezőjének vezetésével. szaktanácsai szerint februárban már megkezdődik a bár és az étterem átalakításának kivitelezése. a palace szálló korszerűsítési megoldásainak elismeréséül az építészek most megbízást kaptak az oslói bristol szálló bővítési terveinek elkészítésére is. ezenkívül berlinből is érdeklődtek üzletemberek elgondolásai iránt. /mti/

..

bb 5. konyak, étolaj, aminosav és cserzőanyag - a szőlőfeldolgozás melléktermékeként

1 ie szb ká 1960. december 1.

a szőlőfeldolgozásnál borpincóinkben évente átlag 800.000 mázsa törköly és nagymennyiségű seprő keletkezik. ennek egyrészéből gyenge minőségű, kereskedelmi forgalmazásra alkalmatlan pálinkát, kevés borkősavat és egészen kis mennyiségű, harmadrendű etil-alkoholt készítenek - a többi kárbavész. a szőlőfeldolgozás melléktermékei pedig sok értékes anyagot tartalmaznak, de kivonásukra, hasznosításukra mindeddig nem volt megfelelő módszer. /folyt.köv./

R

mti belső hírek

6. kiadás 1960. december 1. 6 óra 25 perc

bb 5. /konyak, étolaj, aminosav... folyt./- szb

rakcsányi lászló, a kertészeti és szőlészeti főiskola tanára többéves kutatómunkával most kialakította a komplex szőlőfeldolgozás technológiáját. ezekkel az eljárásokkal a szőlőben rejlő valamennyi értékes anyagot ki lehet vonni és kiváló minőségű terméké lehet feldolgozni.

a sajtolás után visszamaradó törköly egy-egy mázsája 35-40 liter mustot is tartalmaz. ebből az új, és nem is bonyolult technológia szerint - konyak készülhet, mégpedig minden esztendőben tizedannyi, mint amennyi az évi teljes bortermés. minőségét jelzi, hogy az állami gazdaságokban kísérletképpen így előállított konyak ezüstérmét nyert az idei budapesti nemzetközi borversenyen. az erős, rossz szagú seprőpálinkát ugyancsak jó minőségű ital, kellemes illatú pálinka válthatja fel, ha az új eljárást alkalmazzák a seprő feldolgozásánál.

rakcsányi professzor technológiája szerint a visszamaradt, úgynevezett seprő-moslékből nemcsak borkősavat lehet - az eddiginél nagyobb mennyiségben - kivonni, hanem ioncserélő gyanták segítségével a gyógyszeripar egyik fontos alapanyagát, az aminosavat is. a seprőből végül olyan szervesanyag marad vissza, ami valószínűleg a talaj táperezének növelésére használható.

kialakult az eljárás a szőlőmag értékes tartalmának, az olajnak és a cserzőanyagok kiválasztására is. egy mázsa szőlőmagból 60-65 deka - átlagos termés mellett egy évben összesen 20.000 mázsa -, az olivához hasonló minőségű étolajat lehet készíteni. a szőlőmagból és héjből évente körülbelül 12.000 mázsa cserzőanyag állítható elő, s a kísérletek tanúsága szerint ez jól alkalmazható mind a bőriparban, mind a borderítésnél.

a melléktermékeknek ez a komplex hasznosítása természetesen csak a nagyüzemi szőlőfeldolgozás mellett lehetséges. néhány terv már készül is a szőlőgazdaságok és pincészetek számára. ezzel egyidőben a kertészeti és szőlészeti főiskola laboratóriumában tovább folytatják a kísérleteket az új technológia tökéletesítésére.
/mti/

mti belső hírek

7. kiadás 1960. december 1. 6 óra 30 perc

bb 6. pénteken pesti pesterzsébeten húzzák a lotto nyerőszámait - több mint hatszáz nyereménytárgyat sorsolnak ki

1 kf-lm ki 1960. december 1.

a decemberi lotto húzásokat kettős sorsolás vezeti be. december 2-án, pénteken délelőtt 10 órakor pesti pesterzsébeten, a vasas művelődési otthonban /20. kerület nagy győri istván utca 2-6. szám/ ugyanis a 49. heti nyerőszámokat és a novemberi tárgyjutalmakat sorsolják.

a jutalom sorsoláson a 46. játék hét szelvényei vesznek részt, amelyek között több mint hatszáz értékes nyereménytárgyat sorsolnak ki. a legserencsésebb lottozóknak két 2 szobás és egy 1 szobás összkomfortos öröklakás, egy bárhol felépíthető kétszobás családi ház és egy moszkvics személygépkocsi jut. többek között

36 különféle típusú motorkerékpárt, 59 televíziót, 85 rádiót, 5 szobabutort és 2 teljes konyha berendezést sorsolnak. a háziasszonyok öröme 16 porszívót, 15 padlókefélgépet, 28 mosógépet, 22 hűtőszekrényt is felvettek a nyeremény listára. két panofix bunda, 5 női- és 10 férfi bőrkabát, 11 ötezer- és hatezer forintos vásárlási utalványt szerez majd karácsonyi örömet. ezeken kívül 10 tizezer és 21 ötezer forintos a lotto áruházban beváltható „télapó” utalványt is kisorsolnak./mti/

bb 7. postai hírek

1 kf-lm ki 1960. december 1.

a postavezérgazgatóság közli, hogy megnyílt a telex forgalom a holland-antillákkal /curacao/. a háromperces levelezés díja 27,55 aranyfrank.

x x x

a brit postavezérgazgatással történt megállapodás értelmében a nagy-britanniába és észak-írországba szóló vagy onnan érkező posta-utalványok legnagyobb összegét az eddigi 10 angol fontról 40 angol fontra emelték.

x x x

olcsóbb lett a távirat Magyarország és Németalföld /hollandia/ között. a teljesdíjű távirat szavanként 0,36 helyett 0,30, a levéltávirat 0,18 helyett 0,15, a hírlaptávirat pedig 0,19 helyett 0,15 aranyfrank.

x x x

ugyancsak olcsóbb lett a telex díj peruvál. a háromperces levelezés díja az eddigi 36,73 helyett 27,55, a további egy-egy perc pedig 12,25 helyett 9,19 aranyfrank./mti/

mti belföldi hírek

8. kiadás 1960. december 1. 9 óra 10 perc

bb. 8. több mint kétszáz mozi nyílt vas megyében a felszabadulás óta

vid fm/ke/gy/fm 1960. december 1.

vas megyében 1938-ban mindössze 9 filmszínház működött, a bemutatott filmeket a lakosság négy százaléka tekintette meg. 1945-ben is csak 21 mozija volt a megyének. jelenleg már 223 mozi van, s a filmeket a lakosság 92,2 százaléka látogatja rendszeresen. jövőre a falusi filmszínházak már két filmet vetítenek hetenként, s növelik az előadások számát is. ezenkívül 25 falusi moziban vasárnaponként délelőtti előadásokat is tartanak. a mozik műsorait széleskörű közvéleménykutatás alapján állítják össze.

/mti/

bb. 9 ateista filmklub szegeden

vid fm/ke/gy/fm 1960. december 1.

szegeden ateista filmklub alakult. több mint kétszáz fiatal üzemi munkás és diák hallgatja rendszeresen a kis ifjusági házában megtartott előadásokat a vallás keletkezéséről, a babonák eredetéről, az egykori szegedi boszorkányperekről és hasonló témákról. az előadások után a témához kapcsolódó filmeket vetítenek.

/mti/

bb. 10. rendbehozzák a műemléképületeket szombathelyen

vid fm/ke/gy/fm 1960. december 1.

szombathelyen 630 000 forintos költséggel rendbehozták a több mint száz esztendőös köztársaság-teri sarok-épülettömböt. ugyancsak a köztársaság-teren hét műemlékjellegű épületet tataroztak. egy-egy épületre 130 000 - 160 000 forintot költöttek. ezenkívül a városban 2 773 000 forintos beruházással hat műemlék-épületet állítottak helyre.

/mti/

8,05

mti belföldi hírek

9. kiadás 1960. december 1. 9 óra 10 perc

bb. 11. operasorozat a dorogi bányászoknak

vid fm/ke/gy/fm 1960. december 1.

a dorogi józsef áttila bányász művelődési házban sokoldalúan elősegítik a bányászok zenei műveltségének fejlődését is. a múlt évben rendeztek először operahangversenyeket. egy-egy ilyen előadást 500-600-an hallgattak meg. most a nagy érdeklődésre tekintettel, a rendszeres könnyűzenei esteken kívül ismét indítottak operasorozatot. havonta egy-egy, összesen 10 operaelőadást rendeznek. megismertetik a bányászokat az operák tartalmával, a szerzők életrajzával, majd a bányász művelődési ház szimfónikus zenekara ad műsort. közreműködnek az állami operaház művészei is. kórodi andrás karnagy szakmai tanácsokkal segíti a zenekart, a szólisták pedig operarészleteket adnak elő.

/mti/

bb. 12. megkezdtek a színva patak mederrendezését

vid te/gy/ki 1960. december 1.

miskolc tanácsa a borsod megyei vízügyi igazgatósággal közösen hozzáfogott a városon átfolyó színva patak medrnek rendezéséhez. a tervek szerint az öt évig tartó mederrendezésre tízmillió forintot költenek. a munkák során rendezik és kiigazítják az egyes medorrészeket, a meglévő partfalakat rendbehozzák, a még hiányzó részekben pedig kővel burkolják ki a patak medrét. ezzel megakadályozzák, hogy a város közepén a patak medrében szeméztápanyok keletkezzenek. egyúttal meggyorsítják a víz folyását is, s így a kátrányos-fenolos víz kevésbé szennyezi a város levegőjét.

/mti/

bb. 13. kétmillió pár kötöttkesztyű

vid szf/te/gy 1960. december 1.

újabb gépek érkeztek a győri kötöttkesztyű gyárba. huszonöt kézi kötőgépet kicserélnek hazai gyártmányu motoros meghajtásúra és az év végéig a német demokratikus köztársaságból is kapnak hat korszerű gépet. évekkal ezelőtt még az összes kötőgépek kézi hajtásuak voltak, arányszámuk ma már csak 36,5 százalék. a termelés tíz év alatt kilencszeresére emelkedett. az idei terv kétmillió pár kesztyű, de előreláthatólag néhány ezer párral túlteljesítik. a gyapjuból, flórból és kisebb részben szintetikus szálból kötött kesztyűk felét az északi és a nyugati országokba szállítják.

/mti/
8,15

8. 40 / k / D

10. kiadás

1960. december 1.

9 óra 15 perc

bb. 14. háromszázezer pulykát értékesítenek a körös vidéki termelőszövetkezetek

vid j/gy/ka

1960. december 1.

a körös vidéki termelőszövetkezetek szívesen foglalkoznak pulykatenyésztéssel, hiszen a dán-keresztelésből származó 5-8 kilós szárnyasokért jó pénzt kapnak. ezekben a hetekben körülbelül 300 000 pulykát vásárolt fel a békescsabai és az orosházi baromfifeldolgozó vállalat a vidék közös gazdaságaiból. sok pulykát nevelnek a háztáji portákon és az egyéni parasz udvarokon is: innen körülbelül 140 000 pulyka felvásárlására számítanak a helyi földművesszövetkezetek.

/mti/

bb. 15. ezer szövetkezeti gazda ismerkedik a nagyüzemi állattenyésztéssel heves megyében

vid j/gy/ka

1960. december 1.

heves megye mezőgazdasági termelőszövetkezeteiben a nagyüzemi állattenyésztéshez megfelelő számú szakembert képeznek ki. különböző tanfolyamokon ezekben a napokban nem kevesebb, mint 1 000 szövetkezeti gazda sajátítja el az állattenyésztési ismereteket. a járási székhelyeken a baromfigondozók részére indultak tanfolyamok, ahol 4 hónapon át főleg asszonyok és fiatalok tanulják a baromfinevelés nagyüzemi módszereit. a szövetkezetek a baromfigondozók részére a tanulási idő alatt megfelelő számú munkaegységet írnak jóvá és viselik az egyéb költségeket is. tanfolyam indult a sertésgondozók, a borjúnevelők és a termelőszövetkezeti takarmányfelhasználók részére is.

/mti/

bb. 16. eddig huszmillió forint előleget kaptak a jonathan-alma termelésére szerződött termelőszövetkezetek szabolasban

vid j/gy/ka

1960. december 1.

sabolas-szatmár megyében minden eddigit felülmúló érdeklődés mutatkozik a szerződéses termelés iránt. augusztus óta több mint 60 közös gazdaság gyümölcsre, 73 termelőszövetkezet burgonya-ira, számos szövetkezet pedig konyhakerti növényekre kötött szállítási és értékesítési szerződést.

/folyt. köv./

8,25

9.10 /ek D

11. kiadás

1960. december 1.

9 óra 20 perc

bb. 16. / eddig huszmillió forint... 1. folyt./ gy

az eddigi megállapodások alapján csupán a jonathan-alma termelésére szerződött közös gazdaságoknak 20 millió forint előleget fizettek ki. mintegy másfélmillió forintot kaptak a burgonya-termelő nagyüzemek. a szerződéses előleget felül a kereskedelmi szervek körülbelül 30 000 forint értékű vetőmagot juttattak a közös gazdaságoknak, térítés nélkül.

/mti/

bb. 17. öt- és félmillió forintos költséggel helyreállítják az egervári várat

vid fm/ke/gy/fm

1960. december 1.

az országos műemleki felügyelőség és a zala megyei tanács közösen helyreállítatja a megye egyetlen épen maradt végvárat a török időkben emelt egervári várat. az épületet iskolák és tanfolyamok céljára használják majd fel. a vár helyreállítására öt- és félmillió forintot költenek. a munkát a jövő évben kezdik meg.

a helyreállítást, illetve a vár alapozását hazánkban eddig nem alkalmazott módszerrel végzik. az épület facölöpökre épült, amelyek a századok során elkorhadtak, s a számítások szerint a vár mintegy két métert süllyedt. most betoncszlopokkal cserélik ki az elkorhadt facölöpöket, s így további századokra megóvják az értékes történelmi műemléket.

/mti/

bb. 18. jól hasznosítják külföldi tapasztalataikat a komárom megyei bányamérnökök

vid szf/te/gy

1960. december 1.

komárom megye három bányavidékének, tatabányának, dorognak és oroszlánynak mérnökei közül az idén huszonötön jártak külföldi tanulmányuton. a dorogi a tatabányai mérnökök a felső-sziléziai lengyel bányákban, és a szovjetunióban tanulmányozták a legújabb szenszállítási módszert, az úgynevezett hidraulikus szenszállítást.

/folyt. köv./

8,33

9.10 /ek D

12. kiadás

1960. december 1.

9 óra 5 perc

bb. 18. / jól hasznosítják... 1. folyt./ gy

az oroszországi műszaki vezetők a német demokratikus köztársaságban nagyteljesítményű külszíni fejtéseknél szereztek tapasztalatokat. két dorogi mérnök jugoszláviában töltött hosszabb időt a karsztvíz elleni védekezés, valamint az uszóhomok lecsapolás tanulmányozásával. egy tatai bányai mérnök kollektív szovjet és német tapasztalatok alapján olyan páncélos rakodógépet készített, amely kisfejtésekben kiválóan használható. jól hasznosítják szovjetunióbeli tapasztalataikat a tatai bányaiak a szénmezők víztelenítésénél is. dorogon a ebszónyi bányában ugyancsak hidraulikus szénszállítással kísérleteznek, eredményesen.

/mti/

...

bb. 23. nyári üdülésre, táborozásra, külföldi kirándulásokra több mint 600 000 forint értékű takarékbélyeget vettek a somogyi iskolások

vid fm/ke/gy/fm

1960. december 1.

somogy megye 330 iskolájában a pedagógusok segítségével az OTP az idén is megkezdte a takarékbélyegek arusítását. az első három hónapban a tanulók már több mint 600 000 forintot gyűjtöttek össze. egy-egy tanuló átlagosan 12 forint értékű takarékbélyeget vásárolt.

több iskolában nemcsak a szülőktől kapott zsebpénzt teszik a takarékbélyébe, hanem egyes helyeken a diákok közösen vas- illetve papírgyűjtést szerveztek, sőt tanítás után, vagy vasárnap segítenek a helyi termelőszövetkezeteknek, állami gazdaságoknak, erdőgazdaságoknak is. munkabérjükön takarékbélyeget vettek. így számos községben egy-egy tanuló több mint 100 forintot tett a takarékbélyébe. a töröcskei általános iskolában több mint 140 forint értékű takarékbélyeg jut egy tanulóra.

az iskolások általában a nyári üdülésre, táborozásra költik majd pénzüket. a kisasszondi általános iskola diákjai a balaton partjára, a magyaratádiak pedig - az elmúlt évhez hasonlóan - az idén is külföldi utra gyűjtöttek.

/mti/

...

8,40

8.40 / k... D

13. kiadás

1960. december 1.

9 óra 30 perc

bb 19. a zalavári termelőszövetkezet gepesített gazdaságában érdeklődésüknek megfelelő munkát találnak a korábban iparban foglalkoztatott fiatalok

vid ka/j vm hk

1960. december 1.

veszprém megye egyik legjobb közös gazdaságában, a másfél évvel ezelőtt alakult zalavári új idők termelőszövetkezetben örömmel vállalták munkát a korábban iparban foglalkoztatott és a honvédségtől leszerelt fiatalok. a napokban újabb 12 fiatal kerte felvételét a termelőszövetkezetbe. a 4000 hektáros közös gazdaságban a fiatalok érdeklődésüknek megfelelő munkakörben tevékenykedhetnek, amire az is lehetőséget ad, hogy a szövetkezet fokozatosan gépesíti gazdaságát, és az újabb traktorvásárlásokkal jövőre már a gépállomás igénybevétele nélkül műveli meg földjeit, takarítja be és szállítja terményeit. legutóbb szerelőműhelyt rendeztek be, ahol többek között a honvédségtől leszerelt szabó Lajos is munkát kapott. a műhelyben a traktorok, a tehergépkocsik és a munkagépek karbantartásán kívül javítják a termelőszövetkezeti tagok birtokában levő 200 motorkerékpárt is./mti/

...

bb 21. már exportra is termel a péti argongáz gyár

vid te vm ki

1960. december 1.

a péti nitrogénművekben a műtrágyagyártásnál keletkező, hulladék-gázokból a nemrég elkészült új üzemben már folyamatosan gyártják az argongázt. ez az illanó anyag külföldön és belföldön egyaránt igen keresett, miután az alumíniumlemezek, alkatrészek hegesztését kizárólag ezzel a gázfajttal lehet megoldani. a korszerűen felszerelt új üzemben eddig 18.000 köbméter gázt állítottak elő. a laboratóriumi próbáknál bebiztosodott, hogy a termék minősége eléri a nemzetközi színvonalat, s így mint nemes argont vehetik számitásba. a gyárból palackokban kikerülő gáz minősége meghaladja a „háromkilences”, - 99.9 százalékos - tisztasági fokot, s ezzel kivívták a hazai szakemberek elismerését. a gyár már eddig is több mint husz, jobbra alumínium alapanyagokkal dolgozó üzemmel áll összekötve tésben. közöttük van a váci, az óbudai, a gheorghiu dej hajógyár, valamint az apci magnéziumipari vállalat. újabb külkereskedelmi vállalatok útján külföldi cégek megbízottai is érdeklődnek a magyar argon után. nemrég nagyobb mennyiséget adtak át szovjet megrendelésre; nyugat-németországba, izraelbe és hollandiába pedig mint palackokat szállítottak. exportra alig néhány hét alatt 3.600 köbméter gázt adtak, s ez a mennyiség az év végéig még jelentősen növekszik./mti/

...

8,50

8.50 / k... V

14. kiadás 1960. december 1. 9 óra 40 perc

bb 20. száz-holdas malnaskert szentgotthardon

i so/tm vm ká 1960. december 1.

az állami gazdaságok a második ötéves terv időszakában nagymértékben növelik a bogyógyümölcsösök területét. ehhez a felkészülést már megkezdtek. alsótekeresen, máttelkén és a kiskunsági állami gazdaságban malna törzstelapokat hoztak létre a szükséges szaporítóanyag biztosítására. a könnyekből összegyűjtik a legjobb fajtákat és ezekből kiválasztják a szaporításra legalkalmasabb egyedeket. ez év őszén megkezdődött a nagyüzemi méretű malnatelépítés is. összesen 300 holdnyi dorbos, szántóföldi művelésre kevésse alkalmas területen ültetik el a malnatöveket. az ország egyik legnagyobb malnása, a szentgotthárdi állami gazdaság területén lesz, ahol 100 holdon foglalkoznak a vitamindus, külföldön is keresett gyümölcs termesztésével./mti/

bb 22. ismét megindult a munka a vas megyei termelőszövetkezetek kőbányáiban - télen is gyarapítják munkaegységeik számát a szövetkezeti gazdák

vid ká/j vm cz 1960. december 1.

vas megyében rövidesen befejeződnek az őszi munkák, de a szövetkezeti gazdák a télre is lesz elfoglaltságuk. a legtöbb közös gazdaságban ismét megindult a munka a kavics-, a homok- és a kőbányákban, hogy előkészítsék az anyagot az 1961. évi építkezésekhez. a vasi dombvidékeken feltárt bányák anyagából az idén 30 termelőszövetkezet épített kisebb-nagyobb gazdasági épületeket, s általában negyedrészt költséggel hozták tető alá az istállókat, az ólakat és a sertésszállásokat. sítkén, vasarosmiskén, szántón a téli hónapokban kibányászott kőből jövőre újabb állatiferőhelyeket emelnek, és a környező termelőszövetkezeteknek is adnak építőanyagot. vasarosmiskéről, ahol a megye legnagyobb szövetkezeti kőbánya működik, még a dunántúli szövetkezeteknek is szállítanak jóminőségű építőkövet. jákon a téli hónapokban kitermelt homokkal, kavicsal a szövetkezet portáját rendezik, feltöltik a majorhoz vezető utakat, tatarozzák az épületeket./mti/

8,55

15. kiadás 1960. december 1. 10 óra 10 perc

bb 24. a dorogi járás kisz-fiataljainak kezdeményezése: öt év alatt a járás valamennyi dolgozó fiatalja végezze el az általános iskolát

vid fm/ke vm fm 1960. december 1.

a dorogi járás fiatal dolgozói közül nyolcvanan egyetemen, kétszázötvenen a középiskola, százötvenen pedig az általános iskola esti, illetve levelező tagozatán tanulnak. a kisz-szervezetek segítik ezeket a fiatalokat, figyelemmel kísérik munkájukat, tanulmányukat, közbenjárnak hogy mindenütt biztosítsák számukra a törvényekben előírt kedvezményeket. a kisz kongresszus tiszteletére a kisz szervezetek védnökséget vállaltak dolgozó-tanuló fiatalok felett, és célul tűzték ki, hogy 1965-ig a járás valamennyi 14-26 éves fiatalja elvégezze az általános iskola felsőbb osztályait. ennek érdekében községenként és üzemenként felkeresik azokat a fiatalokat, akik még nem fejezték be a nyolc osztályt. mintegy ezer ilyen fiatal van a járásban, akiknek továbbtanulását az üzemi szakszervezetekkel, iskolákkal közösen segítik.

a járási kisz-bizottság foglalkozik a dorogi szénbányászati tröszt több mint kétezer fiatal szakmunkásának továbbképzésével is. ötéves szakmai oktatási tervet készítenek, s a jövő évtől kezdve különböző tanfolyamokat indítanak. a szakszervezettel közösen megszervezik a fiatal mérnökök, technikusok továbbképzését is./mti/

bb 25. az idén több mint 80.000 hazai és külföldi turista kereste fel a borsodi tájakat - jövőre sáttortábor nyílik hollóstatón

vid fm/ke vm fm 1960. december 1.

a borsod megyei idegenforgalmi hivatal az idén számos új turistautat nyitott a bükk és a zemplén hegységben, valamint aggtelek környékén és több mint ezer kilométeres utvonalat látott el jelzésekkel. a bükk fontosabb pontjain több mint száz táblán tüntettek fel, hogy egy-egy szép táj mennyi idő alatt érhető el. tokajban, a fináncdombon, - ahonnan gyönyörű kilátás nyílik a tiszra és a podrog összefolyására, - kilátótornyot építettek.

/folyt.köv./

9,03

14. kiadás 1960. december 1. 9 óra 40 perc

bb 20. száz-holdas malnaskert szentgotthárdon

i so/tm vm ká 1960. december 1.

az állami gazdaságok a második ötéves terv időszakában nagymértékben növelik a bogyósgyümölcsösök területét. ehhez a felkészülést már megkezdtek. alsótekerésen, máttelken és a kiskunsági állami gazdaságban malna törzstelvényeket hoztak létre a szükséges szaporítóanyag biztosítására. a könnyékből összegyűjtik a legjobb fajtákat és ezekből kiválasztják a szaporításra legalkalmasabb egyedeket. ez év őszén megkezdődött a nagyüzemi méretű malnatelvény-telepítés is. összesen 300 holdnyi dombos, szántóföldi művelésre kevésse alkalmas területen ültetik el a malnatöveket. az ország egyik legnagyobb malnása, a szentgotthárdi állami gazdaság területén lesz, ahol 100 holdon foglalkoznak a vitamindús, külföldön is keresett gyümölcs termesztésével./mti/

bb 22. ismét megindul a munka a vas megyei termelőszövetkezetek kőbányáiban - telen is gyarapítják munkaegységeik számát a szövetkezeti gazdák

vid ká/j vm cz 1960. december 1.

vas megyében rövidesen befejeződnek az őszi munkák, de a szövetkezeti gazdák a télen is lesz elfoglaltságuk, a legtöbb közös gazdaságban ismét megindult a munka a kavics-, a homok- és a kőbányákban, hogy előkészítsék az anyagot az 1961. évi építkezésekhez. a vasi dombvidékeken feltárt bányák anyagából az idén 30 termelőszövetkezet épített kisebb-nagyobb gazdasági épületeket, s általában negyedrészt költséggel hozták tető alá az istállókat, az ólakat és a sertésszállásokat. sítken, vasárosmiskén, szántón a téli hónapokban kibányászott kőből jövőre újabb állatiferőhelyeket emelnek, és a környező termelőszövetkezeteknek is adnak el építőanyagot. vasárosmiskéről, ahol a megye legnagyobb szövetkezeti kőbánya működik, még a dunántúli szövetkezeteknek is szállítanak jóminőségű építőkövet. jákon a téli hónapokban kitermelt homokkal, kavicsal a szövetkezet portáját rendezik, feltöltik a majorhoz vezető utakat, tatarozzák az épületeket./mti/

8,55

15. kiadás 1960. december 1. 10 óra 10 perc

bb 24. a dorogi járás kisz-fiataljainak kezdeményezése: öt év alatt a járás valamennyi dolgozó fiatalja végezze el az általános iskolát

vid fm/ke vm fm 1960. december 1.

a dorogi járás fiatal dolgozói közül nyolcvanán egyetemen, kétszázötvenen a középiskola, százötvenen pedig az általános iskola esti, illetve levelező tagozatán tanulnak. a kisz-szervezetek segítik ezeket a fiatalokat, figyelemmel kísérik munkájukat, tanulásukat, közbenjárnak hogy mindenütt biztosítsák számukra a törvényekben előírt kedvezményeket. a kisz kongresszus tiszteletére a kisz szervezetek védnökséget vállaltak dolgozó-tanuló fiatalok felett, és célul tűzték ki, hogy 1965-ig a járás valamennyi 14-26 éves fiatalja elvégezze az általános iskola felsőbb osztályait. ennek érdekében községenként és üzemenként felkeresik azokat a fiatalokat, akik még nem fejezték be a nyolc osztályt. mintegy ezer ilyen fiatal van a járásban, akiknek továbbtanulását az üzemi szakszervezetekkel, iskolákkal közösen segítik.

a járási kisz-bizottság foglalkozik a dorogi szénbányászati tröszt több mint kétezer fiatal szakmunkásának továbbképzésével is. ötéves szakmai oktatási tervet készítenek, s a jövő évtől kezdve különböző tanfolyamokat indítanak. a szakszervezettel közösen megszervezik a fiatal mérnökök, technikusok továbbképzését is./mti/

bb 25. az idén több mint 80.000 hazai és külföldi turista kereste fel a borsodi tájakat - jövőre sítortábor nyílik hollóstatón

vid fm/ke vm fm 1960. december 1.

a borsod megyei idegenforgalmi hivatal az idén számos új turistautat nyitott a bükk és a zemplén hegységben, valamint aggtelek környékén és több mint ezer kilométeres utvonalat látott el jelzésekkel. a bükk fontosabb pontjain több mint száz táblán tüntettek fel, hogy egy-egy szép táj mennyi idő alatt érhető el. tokajban, a fináncdombon, - ahonnan gyönyörű kilátás nyílik a tiszra és a bodrog összefolyására, - kilátótornyot építettek.

/folyt.köv./

9,03

16. kiadás

1960. december 1.

11.30 óra 30 perc

/bb 25. az idén több mint....1.folyt./vm

ugyancsak kilátót létesítettek égerszög közelében is. az idén a fizető vendégszolgálatban már 496 szobát, az átvonuló turista-szállásokon pedig 34 szobát biztosítottak 355 aggyal. tavasztól őszig több mint 80.000 hazai és külföldi turista kereste fel borsod megye legszebb tájait.

Jövőre az idegenforgalmi hivatal a zempléni hegyvidéken, aggtelek környékén és a bodva völgyében csaknem 500 kilométer hosszú új turista utvonalat lát el felzárkózásokkal. ugyanakkor a bükk legszebb részén, hollóstatón sátorjárt nyit. a tábor építési munkái már megkezdődtek. tavasszal 30 kétszemélyes, 6 személyes, jól felszerelt sátrat állítanak fel. korszerű konyhát is létesítenek és jelentős területet biztosítanak a saját sátorral érkező turistáknak is. a zemplén hegység idegenforgalmának fellendítésére sátoralvajhelyen szálloda építését tervezik./mti/

bb 26. olcsóbb lett a fejes-, a kel-és a piroskáposzta

i n.j.v.m.k.á

1960. december 1.

a nagyvásártelpre csütörtökön reggel 60 vagon és 29 tehergépkocsi áru érkezett. a vagonszállítmányok így oszlottak meg: 18 vagon burgonya, 3 vagon vöröshagyma, 9 vagon fejeskáposzta, 3 vagon kelkáposzta, 2 vagon gyökerzöldség, 1 vagon zeller, 2 vagon céklarepa, 4 vagon alma, 1 vagon citrom, 9 vagon fenyőfa, 2 vagon tojás és 6 vagon vágottbaromfi.

csütörtökön a csarnokokban, a piacokon, továbbá a kilencedik kerületi hámán kató téri nagybani piacon élénk kínálat volt fejes-, kel-és piroskáposztából. az állami felmérésbottok a fejeskáposztát különként 0.80-1.-, a kelkáposztáét 1-1.20 forintra mérsékeltek, a piroskáposztát 1.60-2.- forintért adták. a tisztított parajt és sóskát egységes áron, különként 2.80 forintért hoztak forgalomba. az őszi fejessalátát fejenként 1 forintért árusították./mti/

11,30

12.27. se

17. kiadás

1960. december 1.

14 óra 15 perc

bb 27. decemberben vizsgáznak az első mezőgazdasági szakmérnökök - pályázati felhívás a szakosított képzés új évfolyamára

i i.e.v.m.k.á

1960. december 1.

a nagyüzemi szocialista mezőgazdaság mind jobban differenciálódó feladatai szükségessé tették, hogy a szakemberek egy része specialis képzést szerezzen. ezért indult meg az év elején az agrártudományi egyetem szakosító évfolyama, amelynek 120 hallgatója decemberben teszi le államvizsgáját, illetve védi meg diplomatervét. az egyetem a mezőgazdaság öt ága: az öntözéses növénytermesztés, a növényvédelem, a takarmánygazdálkodás, a baromfitenyésztés, a halgazdaság, a tejgazdaság és az üzemgazdaság számára ad speciálisan képzett szakembereket.

a mezőgazdaság növekvő követelményeinek megfelelően februárban az ideinél nagyobb létszámmal és több szakon folytatódik a képzés. a két új szak: a talajtan és a vetőmagtermesztés.

x x x

a szakosított mérnökképzés iránt érdeklődők részletes tájékoztatást kaphatnak a mezőgazdasági értesítő 48. számában megjelent pályázati felhívásból, vagy az agrártudományi egyetem mezőgazdaságtudományi karának dékán hivatalában./mti/

bb 28. lazaszövetű, a szokásosnál romékonyabb az idei burgonya - különös gondot kell fordítani a teli tárolásra

i cs/j v.m.k.á

1960. december 1.

a legtöbb helyen most teszik el télire a burgonyát kamrákban, vermekbe, pincékbe, prizmakba. a burgonyatárolás idei problémáiról barada lajos, a földművelésügyi minisztérium növénytermesztési főelőadója többek között elmondotta, hogy az idei általában bőseges burgonyatermés téli tárolása nehezebb feladat, mint a legutóbbi esztendőkből volt. a legtöbb helyen ugyanis lazaszövetű a burgonya, s a rendesnél több a víztartalma. a rendkívül csapadékos időjárás miatt tömött, levegőtlen talajban fejlődött burgonya keményítőtartalma kevesebb, a gumók sejtnyílásain kiizzadott, keményítőszemcsék alkalmasak a kartékony gombák megtelepedésére.

/folyt.köv./

13,05

13,10

se

11

mti belföldi hírek

18. kiadás

1960. december 1.

11 óra 11 perc

/bb 28. Lazaszövetü....1.folyt./vm

úgyancsak kedvezőtlen a burgonya - és ugyanígy egyéb gumós gyökér-
félék - tárolásához a szokatlanul enyhe időjárás, mivel a 8-10
fokos hőmérsékleten a gombák gyorsan szaporodnak.

A burgonya téli elraktározásánál a legfontosabb, hogy
a gondos válogatás után szikkadtan, szárazan kerüljön a termés
prizmakba. A verem és a pince az idén alig alkalmas a burgonya
téli eltartására, mert a rendszerint vastag rétegekben tarolt
gumók fölmelegednek és megrothadnak. ahol mégis verembe, pincébe,
kamrába teszik a burgonyát, ügyeljenek arra, hogy a jól kiszikkadt,
válogatott gumók legföljebb 50-60 centiméter magas rétegbe kerülje-
nek, s a kupac szélessége ne legyen több 120-130 centiméternél. a
burgonya sehol ne érintkezzen a pince vagy a kamra falával.

A szabadban való tárolásnál legjobban beváltak a 120-centi-
méter széles, 50-60 centiméter magas és legföljebb 20-25 méter
hosszu prizmak. a prizmakba rakott burgonya az erősebb fagyok beáll-
taig lehetőleg szalmatakaró alatt szikkadjon, levegőzzön tovább,
s csak az időjárás hidegre fordultával takarják be földdel. ajánla-
tos, hogy - különösen a sok burgonyát tároló termelészövetkezetek
- a vetőgumót már most válogassák ki, és külön prizmazzák. időn-
ként vizsgálják meg a prizmak hőmérsékletét, hogy az idejében
végzett szellőztetéssel vagy átvalogatással megelőzzék a burgonya
befülledését és rothadását.

követésre érdemes a somogyi és a veszprémi termelészövetke-
zetek példája, ahol a sok burgonyát tároló közös gazdaságokban
külön felelőst jelöltek ki, aki ügyel a burgonya helyes elrak-
tározására, s egész télen ellenőrzi a prizmákat./mti/

bb 29. belvizlevezető brigádok dolgoznak a somogyi termelészövet-
kezetek földjein

vid ka/j vm hk

1960. december 1.

somogyban az utóbbi hetekben majd minden harmadik nap
eső áztatta a földeket, víz alá kerültek az alacsonyabb fekvésű
területek.

/folyt.köv./

13,10

15 20

MTI

Kiadja a Magyar Távirati Iroda, Budapest, I., Fém utca 5-7. Telefon: 159-499, 359-500

MTI A szerkesztésért és kiadásért felelős vezető igazgató felel.

BKK 1.

1960. december 1.

óra perc

Az országgyűlés ülése

t Bc-Zs-MS-HI-tz-VT/TM Fm

.Az Országgyűlés csütörtökön összeült.

Résztvett az ülésen dr. Münnich Ferenc, a forra-
dalmi munkás-paraszt kormány elnöke, Apró Antal, Penér Lajos,
Fock Jenő, Kiss Mároly, Marosán György, Rónai Sándor, Somogyi
Miklós, az MSZMP Politikai Bizottságának tagjai, Gáspár Sándor,
Komócsin Zoltán, Szirmai István, a Politikai Bizottság póttagjai,
Csörgő János, Ozinege Lajos, Czottner Sándor, dr. Doleschall Fri-
gyes, Kisházi Odön, Mossa István, Kovács Imre, Losonczy Ádám, Nagy
Józsefné, dr. Mezral Ferenc, Myers Rezső, dr. Sik Endre, Tausz
János, Trautmann Rezső miniszterek, Kiss Arpad, az Országos Terv-
hivatalt elnöke.

A diplomáciai párhelyekben helyet foglalt a budape-
sti diplomáciai képviselők számos vezetője és tagja.

Résztvettek az ülésen a hazánkban tartózkodó görög
képviselőcsoport tagjai.

Az ülést Rónai Sándor, az Országgyűlés elnöke nyi-
totta meg.

Az Országgyűlés tudomásul vette a "Építőtestvérség
Elnöki Tanácsának írásbeli jelentését az 1960. augusztus 5-én
berekesztett ülészakota alkotott törvénytervező rendeletekről,
majd Rónai Sándor javaslatára elfogadta az ülészakot tárgysoroza-
tát:

1./ a bányászatról szóló törvényjavaslat tárgya-
lása;

2./ a honvédelemről szóló törvényjavaslat tárgya-
lása;

3./ a Legfőbb Bíróság hépi elnökeinek megválasz-
tása;

4./ a nemzetközi helyzetről szóló beszámoló;

5./ a mezőgazdaság helyzetéről és a soronkövet-
kező feladatokról szóló beszámoló.

/folyt.köv./

BKK 2. 1960. december 1. 11 óra 20 perc
/Az országgyűlés...1.folyt./ TM Fm

Ezután következett az első napirendi pont, a bányászatról szóló törvényjavaslat tárgyalása. Elsőnek Czottner Sándor nehézipari miniszter szólalt fel.

Bevezetőben megállapította, hogy a bányászatban létrejöttek a fontos törvény megalkotásának előfeltételei. Kialakult a bányászat államigazgatási, felügyeleti és operatív gazdasági szervezete; biztosítottuk a bányászatban a gazdaságos termelés személyi és műszaki feltételeit. Megteremtettük a bányászat veszélyes üzemi jellegéből származó biztonsági követelményeket és rendeztük a polgári jogi kapcsolatokat. Így tehát létrejött az a gazdasági alap, amelynek jogi vetületét törvényben foglalhatjuk össze.

- E törvényben - mondotta - tulajdonképpen megvalósulnak alkotmányunknak az ásványi nyersanyagokra és a bányákra vonatkozó ismert deklarációjában foglaltak, amely szerint a föld méhének kincsei, a bányák, az egész nép vagyonát képezik.

A miniszter ezután elmondotta, hogy a szocialista bányászatra vonatkozó törvénytervezet az Országos Bányaműszaki Főfelügyelőség és a Nehézipari Minisztérium közös munkájával készült. Közönetet mondott a törvénytervezet elkészítéséhez nyújtott segítségért a szakszervezetek Országos Tanácsának, a Bányai Dolgozók Szakszervezetének és az előkészítő munkában résztvevő főhatóságok vezetőinek.

- Ez a törvény - amelynek tervezetét most az Országgyűlés tárgyalja - az első magyar bányatörvény szerepét hivatott betölteni. Népünknek eddig nem volt önálló, sajátosan magyar viszonyokra készült bányatörvénye. A letűnt uralkodó osztályok, bármilyen buzgón hangoztatták is magyarságukat, mégis eltűrték, hogy a bányászati viszonyokat hazánkban előbb a Miksa-féle bányarendtartás, majd az alsóausztriai főhercegségek egykori hábéri viszonyait tükröző 1854. évi osztrák általános bányatörvény szabályozza. Eltűrték, mert rendelkezései megfelelőek osztályérdekeiknek. A nagybirtokosok nem szívesen váltak volna meg a földjükben levő szén hasznaitól, a bányavállalkozók pedig nem kívántak lemondani arról a lehetőségről, hogy a bányákban a munkabér, s a munkaidő ne legyen szabad alku tárgya, valamint, hogy ne foglalkoztathassanak gyermekeket és nőket. Nem kívántak korszerű bányatörvényt már csak azért sem, hogy a bányászok képviselői, vagy a szakszervezet semiféle ellenőrzési jogot ne kaphasson a termelés, vagy a biztonság kérdésében.

/folyt.köv./

BKK 3. kiadás 1960. december 1. 13 óra 30 perc
/Országgyűlés...2.folyt./ TM Fm

- Az egyik hivatalos statisztika azt a megdöbbentő képet nyújtja 1902-ből, hogy a bányászatban és az akkor még hozzátartozó kohászatban az összes dolgozók közel egytizede gyermek volt. Lehet, hogy a feudalizmus képviselői megalkudtak volna a munkáskérdésben a bányavállalkozók rovására, s lehet, hogy a bányavállalkozók egyetértettek volna a szén kárpótlás nélküli szabadátételében a nagybirtokosok rovására, azonban mindketten úgy igyekeztek elhárítani az érdekeiket végül is erősen sértő veszélyeket, hogy közös zátonyra állították a bányajogi kodifikáció hajóját. Ehhez elég erősek voltak, mert egyébként gyöngéknél bizonyultak ahhoz, hogy ellentétes érdekeik védelmében egymást legyőzzék. Ez a magatartásuk a magyar ipar fejlődése szempontjából pótolhatatlan vesztesége kel járt, mert az általános osztrák bányatörvény még a kapitalista fejlődést is fékezte.

- Népi demokráciánk tehát a polgári törvénykönyv kiadása után az egykori uralkodó osztályok egyik régi mulasztását pótolja, amikor bányatörvényt alkot. Az új magyar bányatörvény kidolgozására, vagy legalábbis az elavult törvény szükségyszerű módosítására és kiegészítésére már régebben született határozat, azonban megalkotására mindaddig nem kerülhetett sor, amíg a bányászat a kapitalista idők súlyos örökségével küzdött és nem alakult ki az a gazdasági alap, amelyre a tartalmában szocialista, formájában pedig nemzeti bányatörvényt építeni lehetett volna. Korábban tehát meg kellett elégednünk a szénbányászat fejlődéséről szóló 1950. évi part- és kormányhatározattal, a földtani kutatás egységét megvalósító kormányhatározattal, a bányafelügyelet korszerűsítésével és az egyéb kérdések alkalmi szabályozásának a módszerével.

- Nem csoda, hogy ezekben az időkben a hangsúlyt a termelés mennyiségének növelésére fektettük, de a szükségnek megfelelően egyidejűleg előkészítettük a bányászat egységes szabályozásának törvényalkotási előfeltételeit is. Az 1956 óta egyéb területen megkezdődött különböző kodifikációs munka bányászati vonatkozásai nagyban hozzájárultak a megfelelő gazdasági alap kialakulásához és megszilárdulásához. Ezek közül külön ki kell emelni a polgári törvénykönyv szerepét, amelynek a tulajdonjogi, a szolgalmi és a hátrétegi kérdésekkel kapcsolatos szabályaihoz viszonyíthatjuk a bányászati adottságokat. A Polgári Törvénykönyv szilárd alapjaira támaszkodva a bányászat kialakíthatta a működésével kapcsolatos egyéb társadalmi érdekek polgári jogi védelmére vonatkozó szabályokat. Létrejött tehát a bányászat államigazgatási, gazdasági irányító szervezete és a bányászat üzemi

/folyt.köv./

BKK 2. 1960. december 1. 11 óra 20 perc
/Az országgyűlés...1.folyt./ TM Fm

Ezután következett az első napirendi pont, a bányászatról szóló törvényjavaslat tárgyalása. Elsőnek Czottner Sándor nehézipari miniszter szólalt fel.

Bevezetőben megállapította, hogy a bányászatban létrejöttek a fontos törvény megalkotásának előfeltételei. Kialakult a bányászat államigazgatási, felügyeleti és operatív gazdasági szervezete; biztosítottuk a bányászatban a gazdaságos termelés személyi és műszaki feltételeit. Megteremtettük a bányászat veszélyes üzemi jellegéből származó biztonsági követelményeket és rendeztük a polgári jogi kapcsolatokat. Így tehát létrejött az a gazdasági alap, amelynek jogi vetületét törvényben foglalhatjuk össze.

- E törvényben - mondotta - tulajdonképpen megvalósulnak alkotmányunknak az ásványi nyersanyagokra és a bányákra vonatkozó ismert deklarációjában foglaltak, amely szerint a föld méhének kincsei, a bányák, az egész nép vagyonát képezik.

A miniszter ezután elmondotta, hogy a szocialista bányászatra vonatkozó törvénytervezet az Országos Bányászati Főfelügyelőség és a Nehézipari Minisztérium közös munkájával készült. Köszönetet mondott a törvénytervezet elkészítéséhez nyújtott segítségért a szakszervezetek Országos Tanácsának, a Bányászati Dolgozók Szakszervezetének és az előkészítő munkában résztvevő főhatóságok vezetőinek.

- Ez a törvény - amelynek tervezetét most az Országgyűlés tárgyalja - az első magyar bányatörvény szerepét hivatott betölteni. Népünknek eddig nem volt önálló, sajátosan magyar viszonyokra készült bányatörvénye. A letűnt uralkodó osztályok, bármilyen buzgón hangoztatták is magyarságukat, mégis eltűrték, hogy a bányászati viszonyokat hazánkban előbb a Miksa-féle bányarendtartás, majd az alsóausztriai főhercegségek egykori háberi viszonyait tükröző 1854. évi osztrák általános bányatörvény szabályozza. Eltűrték, mert rendelkezései megfelelőek osztályérdekeiknek. A nagybirtokosok nem szívesen váltak volna meg a földjükben levő szén hasznaitól, a bányavállalkozók pedig nem kívántak lemondani arról a lehetőségről, hogy a bányákban a munkabér, a munkaidő ne legyen szabad alku tárgya, valamint, hogy ne foglalkoztathassanak gyermekeket és nőket. Nem kívántak korszerű bányatörvényt már csak azért sem, hogy a bányászok képviselői, vagy a szakszervezet semiféle ellenőrzési jogot ne kaphasson a termelés, vagy a biztonság kérdésében.

/folyt.köv./

BKK 3. kiadás 1960. december 1. 13 óra 30 perc
/Országgyűlés...2.folyt./ TM Fm

- Az egyik hivatalos statisztika azt a megdöbbentő képet nyújtja 1902-ből, hogy a bányászatban és az akkor még hozzátartozó kohászatban az összes dolgozók közel egytizede gyermek volt. Lehet, hogy a feudalizmus képviselői megalkudtak volna a munkáskérdésben a bányavállalkozók rovására, s lehet, hogy a bányavállalkozók egyetértettek volna a szén kárpótlás nélküli szabadátételében a nagybirtokosok rovására, azonban mindketten úgy igyekeztek elhárítani az érdekeiket végül is erősen sértő veszélyeket, hogy közös zátonyra állították a bányajogi kodifikáció hajóját. Ehhez elég erősek voltak, mert egyébként gyöngéknek bizonyultak ahhoz, hogy ellentétes érdekeik védelmében egymást legyőzzék. Ez a magatartásuk a magyar ipar fejlődése szempontjából pótolhatatlan vesztesége kel járt, mert az általános osztrák bányatörvény még a kapitalista fejlődést is fékezte.

- Népi demokraciánk tehát a polgári törvénykönyv kiadása után az egykori uralkodó osztályok egyik régi mulasztását pótolja, amikor bányatörvényt alkot. Az új magyar bányatörvény kidolgozására, vagy legalábbis az elavult törvény szükségyszerű módosítására és kiegészítésére már régebben született határozat, azonban megalkotására mindaddig nem kerülhetett sor, amíg a bányászat a kapitalista idők súlyos örökségével küzdött és nem alakult ki az a gazdasági alap, amelyre a tartalmában szocialista, formájában pedig nemzeti bányatörvényt építeni lehetett volna. Korábban tehát meg kellett elégednünk a szénbányászat fejlődéséről szóló 1950. évi part- és kormányhatározattal, a földtani kutatás segítségét megvalósító kormányhatározattal, a bányafelügyelet korszerűsítésével és az egyéb kérdések alkalmi szabályozásának a módszerével.

- Nem csoda, hogy ezekben az időkben a hangsúlyt a termelés mennyiségének a növelésére fektettük, de a szükségnek megfelelően egyidejűleg előkészítettük a bányászat egységes szabályozásának törvényalkotási előfeltételeit is. Az 1956 óta egyéb területen megkezdődött különböző kodifikációs munka bányászati vonatkozásai nagyban hozzájárultak a megfelelő gazdasági alap kialakulásához és megszilárdulásához. Ezek közül külön ki kell emelni a polgári törvénykönyv szerepét, amelynek a tulajdonjogi, a szolgalmi és a hátréteszi kérdésekkel kapcsolatos szabályaihoz viszonyíthatjuk a bányászati adottságokat. A Polgári Törvénykönyv szilárd alapjaira támaszkodva a bányászat kialakíthatta a működésével kapcsolatos egyéb társadalmi érdekek polgári jogi védelmére vonatkozó szabályokat. Létrejött tehát a bányászat államigazgatási, gazdasági irányító szervezete és a bányászat üzemi

/folyt.köv./

BKK 4.

1960. december 1.

13 óra 35 perc

/Az országgyűlés...3.folyt./TM Fm

tevékenysége beilleszkedett a polgári jog által meghatározott keretbe. Minő jobban előtérbe került a biztonságos bányaművelés lehetőségének megteremtése és számos részletrendelkezés segítette elő, hogy a dolgozókat megkíméljük a bányaműveléssel együttjáró veszélyektől. E téren felhasználtuk a legkorszerűbb tapasztalatokat és eszközöket is.

- Egyre szélesebb körre terjednek ki a földtani kutatások, s ez megalapozta az ország ásványkincs-védelmének biztosítását; a tervszerű kutatások, a felkutatott ásványi nyersanyagok nyilvántartása és megfelelő értékelése viszont szilárd alapot teremtett ahhoz, hogy a föld méhének kincseivel a népgazdaság igényei szerint gazdálkodjunk. A tervszerű kutatás és az ásványi anyagok nyilvántartása a legszorosabban összefügg a gazdaságos kitermeléssel. A törvénytervezet egyes részletrendelkezései biztosítani kívánják a készletek leggazdaságosabb kitermelését.

- A bányatörvény-tervezet kidolgozásában szorososan együttműködtek az államigazgatás szervei és a szakszervezet. A tervezet kidolgozásában nemcsak a kormányzati szervek vettek részt, hanem az Országos Bányászati és Kohászati Egyesület, valamint a Bányaiipari Dolgozók Szakszervezete által rendezett vitákban a bányászok, a mérnökök, az egyetemi tanárok, s más tudományos dolgozók nyilvántartották véleményüket, mondták el észrevételeiket. A beérkezett mintegy másfélezer javaslat, vélemény ezuttal is bebizonyította, milyen helyes és eredményes, ha jelentős jogszabályokat az érdekelt dolgozók, tudósok véleménye alapján készítünk elő. Ugyanakkor tapasztalatcserére külföldre küldtük az előkészítő bizottságok néhány tagját, akik a barati államokban megismerkedtek az ásványi nyersanyagok kitermelésére vonatkozó jogszabályokkal és azok gyakorlati eredményeivel. Meghívtunk, vagy meglátogattunk nagy tudású külföldi szakembereket, akikkel megvitattuk elgondolásainkat. Így a tervezetben megzemenően érvényesültek harátaink tapasztalatai is, amelyeket mindenkor igyekeztünk sajátos viszonyainkhoz alkalmazni. A tervezet tehát dicséretes kollektív munka eredménye.

Beszéde végén a bányászatról szóló törvénytervezet politikai jelentőségét méltatta.

- Ez a törvénytervezet kiemeli a bányászásban a biztonság és a gazdaságosság szerepét. Megtestesül benne az az elv, hogy a legfőbb érték az ember, s hogy az ásványi nyers-

/folyt.köv./

BKK 5.

1960. december 1.

13 óra 40 perc

/Az országgyűlés...4.folyt./ TM Fm

anyagok, a bányavagyon társadalmi tulajdon, amelynek védelme mindenkinek a kötelessége. Ugyanakkor a törvény védelmet nyújt minden rabló bányászkozással szemben.

- Másodsorban az adja meg a tervezet jelentőségét, hogy tételenen kifejtji az állam bányászati joga érvényesítésének a szabályait és ezzel biztosítja az iparágban a törvényszerűséget. A jövőben a bányagazdálkodás, a kutatás és a termelés gazdasági szervei egyaránt pontosabban ismerik majd hatáskörüket és feladataikat, tudják, milyen körben felelősek a bányászat működéséért. A tervezet nemcsak lerögzíti az elért eredményeket, hanem hosszabb időre irányt mutat a további fejlődés számára is. A tervezet nemcsak lerögzíti az elért eredményeket, hanem hosszabb időre irányt mutat a további fejlődés számára is. A tervezet meghatározott munkakörökben magasabb képesítést követel meg; ezzel elősegíti a bányászásban dolgozók műveltségi színvonalának emelését és biztosítja szakmai tudásuk korszerű bővítését.

- Végül pedig feloldja a törvénytervezet a népgazdaság és az állampolgárok érdekeinek összhangba-hozatalával, megfelelő szabályozás útján azt az ellentétet, amely a külszíni ingatlan-tulajdonosok és a bányavállalat között a bányászati tevékenység folytán elkerülhetetlenül felmerül.

- A tervezet rendelkezései a jövőre is irányt szabnak. Az a tény, hogy a bányászat a törvény által megadott keretek között szilárdan teljesítheti feladatait, azt is jelenti, hogy a jövőben nagyobb gondot fordíthatunk a műszaki fejlesztésre, a munkaidő megrövidítésére és a nehéz bányamunka gépesítés útján való megkönnyítésére, a termelékenység emelésére, a munka- és üzemszervezés megjavítására, a beruházások koncentrálására és mindarra - a bányászat egészéhez viszonyítva részletkérdésnek tűnő - feladatra, amelynek megvalósítása és kifejlesztése elmélyülő, komoly részletmunkák eredménye lehet.

- Felszabadulásunk óta ez az első olyan jogszabály, amely a megszilárdult gazdasági alapokon nyugodva egy iparág összes számottevő kérdését törvényi szinten szabályozza. Ez a tény is biztosítéka annak, hogy a bányászat az előtte álló feladatokat megoldja és a népgazdaságot ellátja a szükséges ásványi nyersanyagokkal.

Végül a miniszter elfogadásra ajánlotta a törvényjavaslatot.

/folyt.köv./

Ezután dr. Sályi István, az Országgyűlés ipari bizottságának elnöke, a bányászatról szóló törvényjavaslat előadója mondott beszédet. Bevezetőben méltatta a törvényjavaslat betervezésének jelentőségét. Mint mondotta, a törvénytervezet tárgyalása arról tanuskodik, hogy az elmúlt másfél évtized alatt hazánkban leraktuk a szocialista bányászat alapjait. A felszabadulást megelőzően a szén nagyrésze teljesen kezdetleges, sokszor csak időszakosan működő bányákból került ki. Ercbányászatunkat mindössze négy hiányos és elavult felszerelésű ércbánya képviselte, a bauxitbányászat pedig csupán három - korszerűnek egyáltalán nem nevezhető - bányában folyt. Csak az ásványi kincsek állami tulajdonba vétele tette lehetővé hazánk ásványvagyonának egységes elvek alapján történő felkutatását, feltárását és kitermelését.

Hazánk szénkészlete ismereteink szerint csaknem ötmilliárd tonna, amelyből körülbelül hárommilliárd tonna tekintendő a becslések szerint kitermelhető szénvagyonnak. Ez a mennyiség körülbelül százszorosa évi széntermelésünknek, ami felhívja a figyelmünket a földtani kutatások fontosságára is. Kedvezőek kőolajbányászatunk fejlődésének kilátásai, jelentősek a földgázkutatás utóbbi években elért eredményei, amelyek most már alapot adnak országos földgázvezeték-hálózat kiépítésére.

Bányáink fejlődésével, műszaki felszereltségének javulásával együtt alaposan megváltozott a bányák népének élete is - hangoztatta a továbbiakban dr. Sályi István. A bányatelepek ma már rendelkeznek a városi lakosság igényeinek megfelelő kulturális létesítményekkel, a lakások száma csaknem megkétszereződött és új boltok, mozik, könyvtárak, szórakozóhelyek, kórházak, orvosi rendelők, bölcsődék, óvodák épültek. Bányászaink jó munkájaról, e munka erkölcsi megbeűsüléséről pedig nemcsak sok kitüntetés tanuskodik, hanem az is, hogy a bányászokat ott találjuk az állam életét irányító apparátus csaknem minden szintjén.

Dr. Sályi István ezután beszámolt arról, hogy az új bányatörvényt széleskörű, alapos, gondos, körültekintő munkával készítették elő. A törvény paragrafusáiban kifejezésre jut, hogy a szocialista bányajog minőségileg különbözik a kapitalista rendszer hasonló jogrendszerétől.

A törvénytervezet 1961 július 1-ét javasolja az új bányatörvény hatálybalépésének időpontjául. Erre a határidőre elkészülhet a törvény végrehajtási rendelete is, amelynek munkálatai már előrehaladott állapotban vannak. Ez azt jelenti,

/folyt.köv./

hogy a jövő év közepétől a bányászatról szóló új törvény teljes egészében, alapelveiben, és ezeknek az elveknek a részletekre kiterjedő alkalmazásában is érvényesülhet a bányászat minden ágában; szilárd alapját adhatja bányászatunk további fejlődésének, s egyik hatékony eszköze lehet a magyar bányászatra váró szép, de nehéz feladatok végrehajtásának.

Az országgyűlés ipari bizottsága behatóan megvitatta a bányászatról szóló törvénytervezetet. A bizottság határozatában azt javasolja, - s ehhez mint a törvénytervezet előadója, én is csatlakozom, hogy az országgyűlés a benyújtott formában fogadja el és emelje törvényerőre a bányászatról szóló törvénytervezetet - mondotta beszéde végén dr. Sályi István.

/folyt.köv./

A törvényjavaslat vitájában először Jakab Sándor Nógrád megyei képviselő szólalt fel. Hangzottatta, hogy a törvényjavaslat az egyéni és a közösségi érdekek szem előtt tartásával intézkedik az úgynevezett bányakárok elhárításáról, illetőleg a bekövetkezett károk megtérítéséről. Gyakori eset ugyanis, hogy a bányászok károk következtében különféle károk érik a bányaterületen lévő ingatlanokat, a felszíni bányaművelés pedig több-kevesebb termőföldet von el a parasztgazdaságoktól. Az új törvény a helyi tanácsokat bizza meg a károk megállapításával. Jelentős megtérítési lehetőségeket nyújt a károk megtérítésére. Jelentős megtérítési lehetőségeket nyújt a károk megtérítésére. Jelentős megtérítési lehetőségeket nyújt a károk megtérítésére. Jelentős megtérítési lehetőségeket nyújt a károk megtérítésére.

Jakab Sándor felszólalása végén indítványozta, hogy a műszaki egyetem bányászati tagozatán tegyék kötelezővé a bányatörvény oktatását.

A következő hozzászóló, Klujber László képviselő arról beszélt, milyen nehézségekkel kell bányászainknak megküzdeniük a föld mélyén. Évről-évre sok kárt okoz a betörő víz, a sujtólég, stb. Orvondatos, hogy e veszélyek elhárítására államunk hathatós intézkedéseket tesz. A törvény például előírja, hogy a bányászok műszaki-gazdasági tervükbe vegyék be a szükséges óvintézkedéseket és gondoskodni kell a megfelelő költségfedezetről is. A központi intézkedések önmagukban természetesen nem oldják meg a bányabiztonság problémáját - ehhez az is kell, hogy a bányászok szigorúan betartsák a munkavédelmi előírásokat. Az üzemi pártszervezeteknek, szakszervezeteknek, KISZ-bizottságoknak fontos feladata, hogy ezen a téren segítséget nyújtsanak a trösztök, vállalatok vezetőinek.

- Különösen jelentősnek tartom a törvénynek azt az intézkedését, amely előírja: az államigazgatási szervek kötelesek elősegíteni a bányászati munkáját. Rendkívül sokat tehetnek a bányászok letelepedési problémáinak megoldásáért, bizonyos beruházások és egyéb anyagi eszközök előteremtéséért is. Meggyőződésem - mondotta befejezésül Klujber László, - hogy a törvénytervezet rendelkezései helyesek, indokoltak, jók. Paragrafusai kifejezésre juttatják, hogy államunkban valóban a legfőbb

/folyt.köv./

érték az ember. A törvénytervezetet elfogadom és az Országgyűlésnek elfogadásra ajánlom.

Molnar István képviselő a bányamunkák gépesítéséről, a bányák műszaki színvonalának fejlesztéséről beszélt. Elmondta, hogy ma már a bányamunka egy sor ágában szállító, rakodó és egyéb gépek könnyítik a nehéz fizikai munkát. A gumi szállító szalagok, a kaparó- és rázócsuzdák, a Diesel és villamosmozdonyok beállításával például ma már az összes szállítás 57.3 százalékát gépi erővel bonyolítják le. Van olyan bányánk is, ahol a rakodás gépesítése elérte a 88.4 százalékot a fejtés-rakodás pedig a 76.7 százalékot.

- Szénbányáink eredményesen kísérleteznek nagyteljesítményű szénnyalukkal, pajzsos fejtési módokkal, és sok hidasi, vagy róta-féle rakodógép dolgozik a munkahelyeken. Még mindig elég gyakori azonban, hogy egyes helyeken nem kellő a gépek kihasználtsága. Sok úz munkánkban nem eléggé gondolnak arra: a technika új eredményeinek felhasználása egyre nagyobb segítséget nyújt a bányászoknak és államunknak is.

- A törvénytervezet irányt mutat a bányászatnak a műszaki fejlesztés, a tudományos, kutatási és kivitelezési problémák megoldásában, segíti bányászatunk ötéves tervének megvalósítását, ezért a törvényt az Országgyűlésnek elfogadásra ajánlom.

Az Országgyűlés a hozzászólások után úgy határozott, hogy Jakab Sándor képviselő indítványát, - amely szerint az új törvényt, mint tantárgyat, oktassák a Műszaki Egyetemen - megvitatásra az ipari bizottsághoz utalja. A bányászatról szóló törvényjavaslatot egyhangulag elfogadta.

Ebédszünet után az Országgyűlés áttért a honvédelemről szóló törvényjavaslat tárgyalására. Elsőnek Czinege Pajos honvédelmi miniszter emelkedett szólásra.

Bevezetőben hangsúlyozta, hogy kormányunk mindenkor a béke egymás mellett élés, valamint az általános és teljes leszerelés mellett száll síkra. A magyar nép békét akar, békében kíván élni a világ minden népével, országával, tekintet nélkül annak társadalmi rendjére. Oszintén hívei vagyunk az általános és teljes leszerelésnek, annak, hogy az emberiség egyszersmindenkorra megszabaduljon az annyi szenvedést okozó és a mi korunkban az egész emberi társadalmat alapjaiban fenyegető háborúk rémétől.

/folyt.köv./

MTI KÜLÖNKIADÁS

BKK lo.

1960. december 1.

16 óra 15 perc

/Az országgyűlés...9.folyt./ TM Li

A továbbiakban rámutatott, hogy a békét, hazánk szabadságát és függetlenségét azonban nem elég csupán szeretni, vagy óhajtni, - biztosítani is kell annak megvédését. Népünk helyes uton jár, igazságos ügyet véd, amikor a béke és a szocializmus ügyét szolgálja és azt is jól tudja, hogy a mi oldalunkon van nemcsak az igazság, hanem az erő is; olyan erő, amely képes megfékezni a háborura szervezkedő imperialista kalandorokat. A dolgozó emberek százmilliói nem akarnak háborút. Velünk, a békeszerető államokkal együtt lépnek fel világszerte a háború erői ellen. A béke erői soha nem voltak ily hatalmasak, mint napjainkban.

Emlékeztetett arra, milyen sok szenvedést okozott népünknek a két imperialista világháború. Mi, magyar dolgozók az elmúlt négy évtized alatt kétszer is végigéltük a pusztító világháború minden szenvedését és megtanultuk, hogy a szabadság, a béke, a szocializmus szeretetének együtt kell járni azzal, hogy készek legyünk meg is védeni a békét, a szabadságot, a függetlenséget a profitéhes monopolitőke kísérletezéseivel szemben. Bár a nemzetközi reakció az utóbbi években súlyos kudarcokat szenvedett, a monopolitőknek ma is többtízmilliárd dollárt fordítanak az agresszív terveik megvalósításához szükséges fegyverkezésre és kémkedésre; gátolják a leszerelés ügyének előrehaladását, hiszen a monopolitőknek a leszerelés helyett a kémkedés szacadságát szeretnék szentesíteni. Joggal nyugtalanítja népünket - miként a békeszerető emberek százmillióit is - hogy tizenöt évvel a második világháború befejezése után a legreakciósabb burzsoá körök ismét pénzzel, hadianyaggal segítik az agresszív nyugatnémet militarizmus újjáélesztését, felfegyverzését. Azt a német militarizmust, amely már kétszer borította lángba a világot, s amely az Egyesült Államoktól kapott rakéták és más korszerű fegyverek birtokában egyre agresszívabb követelésekkel lép fel, s kiképző központjait egyre szélesebb körben igyekszik különböző országok területére is elhelyezni.

Népünk békében akar élni, s a szocialista hazaszeretetétől áthatva védelmezi függetlenségét. Ezért a nép akaratából megválasztott Országgyűlésnek a nép iránti szent kötelessége, hogy országunk társadalmi és államrendjének megfelelő jogszabályba rögzítse a honvédelemmel kapcsolatos alapelveket, feladatokat, kötelezettségeket. Ezek a kötelezettségek népünk jogait is jelentik. Jogot arra, hogy védjük országunkat, egyre szépülő életünket, vívmányainkat, a szocializmust és ezzel becsülettel kivegyük részünket az emberiség nagy ügyének, a világ békéjének védelmezéséből is.

/folyt.köv./

mti belföldi hírek

19. kiadás

1960. december 1.

14 óra 30 perc

/bb 29. belvizlevezető...1.folyt./vm

A felgyülemlött csapadék elvezetésére a közös gazdaságokban külön brigádokat alakítottak. nagybajom termelőszövetkezeti község 10.000 holdas határában a két közös gazdaság 500 tagja sokszor térdigérő sárban dolgozik, hogy megmentse a bevetett területeket a víz kártételétől. A vizet a közeli nagy árkok felé vezetik. A határt egyébként több mint 10 kilométer hosszú vízlevezető csatorna szeli át, és ez lehetővé teszi, hogy gyorsabban szikkadjon a föld, befejezhessék a még hátralevő őszi munkát. A szövetkezeti tagok ezrei fáradoznak a barcsi, a sursói és a nagyatádi járás többi termelőszövetkezetében is, ahol ugyancsak nagy területeket arasztott el a víz./mti/

bb 30. időjárásjelentés

vm j

1960. december 1.

éjjel gyenge fagyok, nappal enyheség

A szünet nélkül délnyugat felől érkező, tengeri levegő továbbra is biztosítja az enyheséget. ezzel szemben a földközi tenger környékén a múlt napokban beáramló, sarkvidéki eredetű levegő hatására az évszakhoz képest szokattanul hideg az idő.

Ma hajnalban Rómában csak plusz 1, firenzében mínusz 1, milánóban mínusz 2 fokot mértek. nagy hideg van a skandináv-félsziget és a szovjetunió északi felében, ahonnan mínusz 20-mínusz 30 fokos fagyokról érkeznek jelentések. Közép-európában csendes, száraz időjárás alakult ki, néhány lokos éjszakai fagyokkal.

hazánkban tegnap az északnyugati megyékben 1-2, máshol 4-7 órás napsütés volt. a gyorsan változó felhőzetből a balaton-matra vonaltól északnyugatra néhány helyen jelentéktelen mennyiségű fűtő záporosót és hózáport észleltek. a hőmérséklet napközben 7-10 fokig emelkedett. ma hajnalban országsszerte keletkeztek 1-5 fokig terjedő talajmenti fagyok.

/folyt.köv./

13,20

13,30

M

MTI KÜLÖNKIADÁS

BKK lo.

1960. december 1.

16 óra 15 perc

/Az országgyűlés...9.folyt./ TM Li

A továbbiakban rámutatott, hogy a békét, hazánk szabadságát és függetlenségét azonban nem elég csupán szeretni, vagy óhajtni, - biztosítani is kell annak megvédését. Népünk helyes uton jár, igazságos ügyet véd, amikor a béke és a szocializmus ügyét szolgálja és azt is jól tudja, hogy a mi oldalunkon van nemcsak az igazság, hanem az erő is; olyan erő, amely képes megfékezni a háborúra szervezkedő imperialista kalandorokat. A dolgozó emberek százmilliói nem akarnak háborút. Velünk, a békeszerető államokkal együtt lépnek fel világszerte a háború ellen. A béke erői soha nem voltak ily hatalmasak, mint napjainkban.

Emlékeztetett arra, milyen sok szenvedést okozott népünknek a két imperialista világháború. Mi, magyar dolgozók az elmúlt négy évtized alatt kétszer is végigéltük a pusztító világháború minden szenvedését és megtanultuk, hogy a szabadság, a béke, s a szocializmus szeretetének együtt kell járni azzal, hogy készek legyünk meg is védeni a békét, a szabadságot, a függetlenséget a profitéhes monopolizáció kísérletezései ellen szemben. Bár a nemzetközi reakció az utóbbi években súlyos kudarcokat szenvedett, a monopolizációk ma is többtízmilliárd dollárt fordítanak az agresszív terveik megvalósításához szükséges fegyverkezésre és kémkedésre; gátolják a leszerelés ügyének előrehaladását, hiszen a monopolizációk a leszerelés helyett a kémkedés szacadságát szeretnék szentesíteni. Joggal nyugtalanítja népünket - miként a békeszerető emberek százmillióit is - hogy tizenöt évvel a második világháború befejezése után a legreakciósabb burzsoá körök ismét pénzzel, hadianyaggal segítik az agresszív nyugatnémet militarizmus újjáélesztését, felfegyverzését. Azt a német militarizmust, amely már kétszer borította lángba a világot, s amely az Egyesült Államoktól kapott rakéták és más korszerű fegyverek birtokában egyre agresszívabb követelésekkel lép fel, s kiképző központjait egyre szélesebb körben igyekszik különböző országok területére is elhelyezni.

Népünk békében akar élni, s a szocialista hazaszeretetétől áthatva védelmezi függetlenségét. Ezért a nép akaratából megválasztott Országgyűlésnek a nép iránti szent kötelessége, hogy országunk társadalmi és államrendjének megfelelő jogszabályba rögzítse a honvédelemmel kapcsolatos alapelveket, feladatokat, kötelezettségeket. Ezek a kötelezettségek népünk jogait is jelentik. Jogot arra, hogy védjük országunkat, egyre csépülő életünket, vívmányainkat, a szocializmust és ezzel becsülettel kivegyük részünket az emberiség nagy ügyének, a világ békéjének védelmezéséből is.

/folyt.köv./

mti belföldi hírek

19. kiadás

1960. december 1.

14 óra 30 perc

/bb 29. belvizlevezető....1.folyt./vm

A felgyülemlett csapadék elvezetésére a közös gazdaságokban külön brigádokat alakítottak. nagybajom termelőszövetkezeti község 10.000 holdas határában a két közös gazdaság 500 tagja sokszor térdigérő sárban dolgozik, hogy megmentse a bevetett területeket a víz kártételétől. a vizet a közeli nagy árok felé vezetik. a határt egyébként több mint 10 kilométer hosszú vízlevezető csatorna szeli át, és ez lehetővé teszi, hogy gyorsabban szikkadjon a föld, befejezhessék a még hátralevő őszi munkát. a szövetkezeti tagok ezrei fáradoznak a barcsi, a sursói és a nagyatádi járás többi termelőszövetkezetében is, ahol ugyancsak nagy területeket arasztott el a víz./mti/

bb 30. időjárásjelentés

vm j

1960. december 1.

éjjel gyenge fagyok, nappal enyheség

nyugat-európában és a skandináv félsziget déli felében a szünet nélkül délnyugat felől érkező, tengeri levegő továbbra is biztosítja az enyheséget, ezzel szemben a földközi tenger környékén a múlt napokban beáramló, sarkvidéki eredetű levegő hatására az évszakhoz képest szokattanul hideg az idő.

ma hajnalban rómban csak plusz 1, firenzében mínusz 1, milánóban mínusz 2 fokot mértek. nagy hideg van a skandináv-félsziget és a szovjetunió északi felében, ahonnan mínusz 20-mínusz 30 fokos fagyokról érkeznek jelentések. közép-európában csendes, száraz időjárás alakult ki, néhány lokális éjszakai fagyokkal.

hazánkban tegnap az északnyugati megyékben 1-2, máshol 4-7 órás napsütés volt. a gyorsan változó felhőzetből a balaton-matra vonaltól északnyugatra néhány helyen jelentéktelen mennyiségű fűtő záporosótt és hózáport észleltek. a hőmérséklet napközben 7-10 fokig emelkedett, ma hajnalban országsszerte keletkeztek 1-5 fokig terjedő talajmenti fagyok.

/folyt.köv./

13,20

15:30 se

20. kiadás

1960. december 1.

15 óra 40 perc

/bb 30. időjárásjelentés.....1.folyt./vm

budapestben szerdán a hőmérséklet napi középértéke 6.1 fok volt, a sokévi átlagnál 3.2 fokkal magasabb. ma 12 órakor budapestben a hőmérséklet 6 fok, a tengerszintre átszámított légnyomás 772 milliméter, alig változik.

várható időjárás péntek estig: kisebb felhőatvonulások, eső nélkül, éjszaka gyenge légáramlás, napközben mérsékelt, helyenként déli-délnyugati szél. többfelé köd. éjjel gyenge fagyok, nappal enyheség. várható legalacsonyabb éjszakai hőmérséklet mínusz 3- plusz 2, legmagasabb nappali hőmérséklet holnap 8-13 fok között.

távolabbi kilátások: a hét végén is az évszakhoz képest enyhe idő.

duna vizállása: 234 centiméter./mti/

bb 31. új magyar film forgatását kezdték meg csütörtökön szekszardon

vid vm hk

1960. december 21.

csütörtökön megkezdődtek szekszardon a négyen a jépen című új magyar film külső felvételei. a film írója órsi ferenc, rendezője névész györgy, operatőrje pedig forjác otto. a külső felvételek egy része szekszardon és a gemenci erdőben készül, majd több dunamenti községben, budapestben és prágában folytatják a film felvételeit./mti/

bb 32. bemutatták a hazai gyártmányú agregát-egységekből összeállított első célgépsort - tanácskozás csepelen az agregát-célgépsorok gyártásáról

t sl/sze vm vg

1960. december 1.

a szerszámgépipar több mint száz szakembere csütörtökön ankétot tartott a csepel művek műszaki klubjában az agregát-egységek és célgépsorok gyártásáról. a tanácskozáson résztvett horgos gyula kohó-és gépipari miniszterhelyettes is.

az ankétot olajos józsef, a minisztérium pártbizottságának titkára nyitotta meg, majd kemenes tiber, a szerszámgépfelkészítő intézet osztályvezetője és tarján ferenc, a csepeli szerszámgépgyár főmérnöke számolt be a célgépek gyártásának különböző műszaki kérdéseiről és terveiről. mint az előadásokból kitűnt, a kis egységekből, agregátorból összeállítható különféle megmunkálógépek jól beváltak, nagyszerűen helyettesítik a hagyományos célgépeket.

/folyt.köv./
14,06

Zeli 15.12

21. kiadás

1960. december 1.

15 óra 45 perc

/bb 32. bemutatták a hazai.....1.folyt./vm

termelékenységük hét-tizenöt-ször akkora, mint a közismert esztergapadoké, marógépeké, igen nagy előnyük, hogy egy-egy alkatrész cseréjével a legkülönbélebb műveletekre is alkalmazható lehet tenni, így egyetlen célgép több gépet helyettesít, segítségével a hagyományos gépeket fel lehet szabadítani más célokra és új üzemszerek építését is meg lehet takarítani. termelékeny célgépek működnek már a wilhelm pieck gyárban, a csepel autógyárban, az április 4. gépgyárban, az angyalföldi vasszerelvénygyárban és több más üzemünkben.

most készült el a csepeli szerszámgépgyárban a hazai agregát-egységekből összeállított első automata gépsor, amit bemutattak az ankét résztvevőinek is. a tizenegy agregát-egységből álló gépsor, amelyet mindössze egy ember irányít, önműködően munkálja meg a villanymotor-házakat, ezért a dinamo villamosforgógépgyárban nagymértékben növeli majd a termelékenységet. a motorházakon elkészíti a furatokat és egyben ellenőrzi is, hogy a méretek pontosak-e. egy-egy motorház 36 perc alatt fut végig a gépsoron, a szalagról 2 és fél percenként gördül le egy-egy megmunkált motorház.

a nagytermelékenységű gép hire külföldre is eljutott, a szovjetunió máris 25 célgépsort rendelt, amit a magyar ipar 1962-és 65 között szállít./mti/

bb 33. hegesztéstechnikai konferencia és kiállítás nyit a technika házában

t sl/sze vm vg

1960. december 1.

a gépipari tudományos egyesület hegesztési szakosztályának rendezésében csütörtökön délelőtt háromnapos hegesztéstechnikai konferencia kezdődött a technika házában. a bevezető előadást dr. zorkóczy béla kossuth-díjas egyetemi tanár, a műszaki tudományok kandidátusa mondotta, majd haviar győző, a műszaki tudományok doktora és gállik istván, a műszaki tudományok kandidátusa tartott szakmai beszámolót a korszerű hegesztési eljárásokkal kapcsolatos kérdésekről.
/folyt.köv./

14,20

Zeli 15.12

M

22. kiadás

1960. december 1.

11 óra 41 perc

/bb 33. hegesztőtechnikai....1.folyt./vm

a déli órákban kiállítás nyílt, ahol az érdeklő magyar üzemek, továbbá csehszlovákia, az ndk, ausztria, svédország és nyugat-németország egy-egy vállalata mutatja be új típusu hegesztőanyagait és gépeit.

a kiállítás megnyitása alkalmából rendezett sajtófogadáson beck andrás, a gépipari tudományos egyesület hegesztőtechnikai szakosztályának titkára elmondotta, hogy vilagszerte teret hódít a nagyméretű termelőberendezések hegesztése, hazánkban is sokhelyütt váltotta fel a szegecselést a nagy termelékenységű hegesztéses eljárás. üzemek már körülbelül hatvan automata és félautomata hegesztő-berendezéssel rendelkeznek, a módszer fejlesztéséhez azonban további szakismeretekre és nem utolsósorban újabb félautomatákra van szükség. a kiállítás a szakmai ismeretek elmélyítését szolgálja. a szakma legkiválóbb ismerői, köztük a külföldi vendégek is, előadásokat tartanak a kiállítás tartama alatt.

a hegesztőtechnikai kiállítás december 1-től 10-ig minden nap délelőtt 10-től este 6-ig áll az érdeklődők rendelkezésére./mti/

bb 35. megindult a forgalom az újjáépített algyői hidon

i vid ki/sze vm ki

1960. december 1.

a fasiszták által felrobbantott, majd eredeti alkatrészeiből helyreállított algyői vasuti tiszahidat mintegy tizenhét millió forintos költséggel újjáépítették. az elavult kilencvenkét éves vasszerkezet helyett a folyóparton újat építettek. ezen előre elhelyezték a vasuti síneket és a betonburkolatot. a teljesen kész, száznegy méteres hídszakaszt görgőkön uszályokra vontatták, s a régi híd mellett vascső állványra helyezték. a mávag és a vasut szakemberei kedden és szerdán a tervezett negyvennyolc óra helyett harmincnegyzár óra alatt elvégezték a hídcsereit. a régi hídszakaszt a partra vontatják, feldarabolják és beoltvasztják.

az új hidon szerdán este megindult a vonatközlekedés, csütörtökön pedig a gyalogos-forgalom is./mti/

14.35.

Zeli 15.12

23. kiadás

1960. december 1.

15 óra 40 perc

bb 34. a harmadik szputnyik-űrhajó: újabb kísérlet az ember űrhajózásának megvalósítására - dr. kulin györgy, az új nagy tudományos esemény jelentőségéről

i hbj/sze vm vg

1960. december 1.

a harmadik szputnyik-űrhajó felbocsátásáról kiadott tássz-jelentést, - érthetően - igen nagy érdeklődéssel tanulmányozták az uránia csillagvizsgálóban is a csillagászok, asztronautikusok, az űrhajózás szakemberei. a harmadik szputnyik-űrhajó felbocsátásának jelentőségét dr. kulin györgy csillagász, az uránia csillagvizsgáló intézet igazgatója. következőkben foglalta össze:

- az ember űrrepülése rendkívül felelősségteljes vállalkozás, érhető tehát, hogy mielőtt erre sor kerülne, elvégzik azokat a biológiai kísérleteket, amelyek - lehetőség szerint - minden előre számított és a váratlan mozzanatokra is kiterjednek. ez magyarázza az utóbbi idők sorozatos rakétakísérleteit, amelyeknek célja a különböző élő szervezetek viselkedésének tanulmányozása, a gyorsulás, a súlytalanság állapotában és az űrhajó-kabinban. egyetlen ilyen kísérlet nem terjedhet ki minden lényeges szempont-ra, ezért várható volt, hogy a szovjetunió újabb szputnyik-űrhajót bocsát majd fel. ezek a vizsgálatok nemcsak a kabinban levő életet és életlehetőségeket tanulmányozzák /hőmérséklet, nyomás, páratartalom, oxigén/, hanem kiterjednek az esetleges sugárzások utóhatásaira is.

- az űrhajókabin között súlyból és benne elhelyezett alkatok felsorolásából joggal következtethetünk arra, hogy a kabin néhány nap múlva földi parancsra visszahozzák, hogy ennek rövidesen be kell következnie, azt indokolja a nagy föld-közelség. azokon a helyeken, ahol a szputnyik elhalad, a kora-esti és a hajnali órákban szabadszemmel is igen jól megfigyelhetik, hiszen fényessége a vénusz fényességével vetekszik.

- remélhető, hogy a légkörnek az eddig mesterséges holdakkal még kevésbé átkutatott, 190-től 265 kilométerig terjedő rétegéről annak szerkezetéről, összetételéről és a benne uralkodó fizikai viszonyokról az eddiginel pontosabb képét fogunk kapni. ez légréteg a meteor-felvillanások középső zónája és eddig jóformán a segítségével szereztünk ismereteket az ott uralkodó viszonyokról, - hangzott a nyilatkozat./mti/

14.50.

Zeli 15.12

M

24. kiadás

1960. december 1.

15 óra 50 perc

bb 36. határidő előtt befejezték a traktorpótkocsik gyártását a győri szerszámgyárban

i vid/ki/sze/m/ki

1960. december 1.

december elsejével befejezték a traktorpótkocsik gyártását a győri szerszámgyárban, a betakarításnál különösen hasznos, 3,5 tonnas, önjárós pótkocsik utolsó példányait most szállítják el a mezőgazdasági nagyüzemeknek.

ebben az évben ötezer önjárós és ezer egyéb fajta pótkocsit gyártottak a győri szerszámgyár dolgozói. vállalatukat december 31-ig kellett volna teljesíteniük, a határidőt azonban egy hónappal megrövidítették. ezzel lehetővé tették, hogy a győri hatóműgyár, amely beolvadt a szerszámgyárba, hamarabb és termeléskiegészéssel nélkül bonyolíthassa le a folyamatban levő átköltözést. /mti/

---

bb 37. a tudományos minősítő bizottság pályázati felhívása

tg-hk/m

1960. december 1.

a tudományos minősítő bizottság pályázatot hirdet az 1961. évi szeptember 1-én kezdődő, a 41/1959. /x.3./ korm.sz. rendeletben szabályozott rendszeres /belföldi, és szovjet/ levelező /belföldi és szovjet/ és önálló /belföldi/ aspirantúrára, meghatározott tudományterületekre, illetve témacsoportokra, / a tudományterületek, illetve témacsoportok jegyzéke a főhatóságok személyzeti osztályain, illetve az egyetemek rektori hivatalaiban /december 10-étől/ megtekinthető.

a pályázat feltételeire a kormányrendelet 2. és 3. paragrafusában, a pályázati kérelem benyújtásának szabályaira nézve a kormányrendelet 4. paragrafusának /1/ és /2/ bekezdése az irányadó azzal, hogy a munkahely vezetői a kérelmeket a főhatóságok személyzeti osztályaihoz továbbítják.

a kérelmeknek 1961. január 15-ig kell a tudományos minősítő bizottsághoz beérkezniük, a határidő után beadott, vagy nem kellően felszerelt kérelmeket a tudományos minősítő bizottság nem veszi figyelembe. /mti/

15.00

Leli 15.23

25. kiadás

1960. december 1.

15 óra 50 perc

bb 38. új típusú fényképezőgépek érkeztek - szemüvegre szerelt színházi látcső, mozgó bábú barométer - az ofotért-boltok karácsonyi újdonságai

t ta/sze vm vy

1960. december 1.

csütörtökön délelőtt az ofotért vállalat igazgatóságán a fotó-és optika szaküzletek karácsonyi felkészüléséről tájékoztatták a sajtó munkatársait. mint elmondták, november és december hónapban a legnagyobb az ofotért-boltok forgalma, ilyenkor elsősorban az olcsóbb gyermek-fényképezőgépek, az úgynevezett box-gépek iránt nagy a kereslet, ezért az idén ezektől a gépekből nagy választékkal várják a vásárlókat, a már ismert magyar gyártmányu pajtás és fotobox kisgépeken kívül a német demokratikus köztársaságból két új fajta boxgépet is importáltak. a hölgyek részére a bizsu-ékszerként is használható penti nevű fényképezőgépből több ezer darabot szerzett be a kereskedelem. az igényesebb fotóamatőrök karácsonyra szintén új gépekkel ismerkedhetnek meg. december 10-én kerül a boltba a közkezdelt ihg-gyár exa-sorozatának legújabb tagja, a teljesen automatizált exa-kettő. ez a gép három különböző cserélhető optikával, beépített penta-prizmával és gyorsfelhúzó-karral kerül forgalomba. a szovjetunióból is új típusú fényképezőgépek érkeztek, ilyen a szmena-4 kisfilmes gép és a tüköraknás ljubitelj kettő 6x6 centiméteres filmre dolgozó fényképezőgép.

az ofotért vállalat karácsony előtt bővíti az optikai cikkek választékát is. a német demokratikus köztársaságból többféle új rendszerű színházi látcső érkezik. a legerdekesebb a szemüvegkeretre épített galistar nevű két-és félszeres nagyítású színházi látcső. többféle új asztali hőmérőt és barométert is forgalomba hoznak. a régebbi időkből ismert mozgó bábú, úgynevezett házikós szobai barométerből újra vásárolt a kereskedelem. a vállalat vezetői elmondták meg, hogy a karácsonyi ünnepekre elegendő negatív-film és pozitív-papírt biztosítanak az amatőrök részére. a német demokratikus köztársaságból például több ezer tekercs agfa dekopán film érkezik. átmenetileg enyhíteni tudják a jelenlegi kisméretű fotópapírok hiányát is. /mti/

15.15.

Leli 15.20

M

mti belföldi hírek

26. kiadás

1960. december 1.

16 óra 11 perc

bb 39. befejezte idej exporttervét a szerszámgépipar

i st/sze szb vg

1960. december 1.

a kohó- és gépipari minisztérium szerszámgépipari igazgatóságának jelentése szerint az iparág befejezte idej exporttervét. az év végéig 48 millió forint értékű árut, nagyrészt szerszámgépet és géptartozékot, csapágyakat, kábelgyártó gépeket készítenek exportra terven felül. az exporttervek határidő előtti teljesítése azt is lehetővé teszi, hogy a kina részére készülő csögyárhoz 5 millió forint értékű berendezést a jövő év határáig még az idén átadhatnak. /mti/

..-

bb 40. 750 ezer óra társadalmi munka, 361 millió forint értékű megtakarítás - küldöttértekezletet tartottak a borsod megyei kiszfiatalok

t vid m/m szb m

1960. december 1.

a borsod megyei kiszfiatalok 250 küldötte csütörtökön tartotta értekezletét a diósgyőri bartók béla művelődési házában, ahol megjelent kilian józsef, az mszmp központi bizottságának tagja és papp karoly, a megyei pártbizottság titkára; ott voltak a kisz és a divsz képviselői. biatis józsef, a megyei kisz-bizottság titkára beszámolójában többek között elmondotta, hogy tavaly ötvenezernél több fiatal vett részt pártoktatáson. az elmúlt három évben 361 millió forintot takarítottak meg a megyei fiataljai és 750 ezer óra társadalmi munkát végeztek. a jövőben bekapcsolódnak a saját, a hernád és a bodva árvízvédelmi munkáiba, folytatják a bodrogzugi belvízlevezető csatornák építését, s védnökséget vállaltak a megye vegyipari üzemének bővítése, illetve építése felett. számos hozzászólás után megválasztották a kisz borsod-megyei bizottságának tagjait és a kisz-kongresszus küldötteit. /mti/

..-

1628

2407

16. 15.

MTI KÜLÖNKIADÁS

BKK 11.

1960. december 1.

16 óra 55 perc

/Az országgyűlés...lo.folyt./ TM Li

Ezután emlékeztetett arra, hogy a Magyar Népköztársaság alkotmánya az állampolgárok jogai és kötelességei sorában rögzítette az általános védkötelezettség elvét, kimondja, hogy a haza védelme a Magyar Népköztársaság minden polgárának szent kötelessége. Alkotmányunk keletkezése óta gyökeresen átalakult, mélyrehatóan megváltozott államunk gazdasági, társadalmi és politikai szerkezete, fokozatosan kiépül az egységes és teljes szocialista jogrendszer. Ennek jegyében születtek meg legfontosabb törvényeink: a tanácstörvény, a munka törvénykönyve, a családjogi törvény, a polgári Törvénykönyv és számos más, kiemelkedő fontosságú szocialista jogszabály. Így került most Országgyűlésünk elé a bányászatról szóló törvényjavaslat is, valamint az alkotmányos honvédelmi kötelezettség tartalmának és a honvédelmi igazgatás rendjének szabályozásáról szóló új honvédelmi törvény. Időszzerűségét és szükségességét az is indokolja, hogy ennek a törvényjavaslatnak az elfogadásával olyan honvédelmi vonatkozású törvények vesztek hatályukat, amelyek a letűnt népelnyomó rendszer hagyatékai, sőt éppen a terror utalmának csúcspontjára törő northy-fasizmus időszakának jellegzetes termékei.

Az 1939-ből, illetőleg 1942-ből származó honvédelmi törvényeket a felszabadulás óta számos vonatkozásban módosítottuk, a végrehajtásuk tárgyában kiadott nagyszámú és sokszor ellentmondó intézkedés azonban rendkívül megnehezítette az eligazodást mind az állampolgárok, mind pedig a hatósági szervek számára. Az új törvény egységes rendszerbe foglalja az előirásokat. A régi honvédelmi törvényeknek ugyyszólván valamennyi rendelkezése világosan tükrözi az akkori uralkodó osztályok törekvését a totális fasizta diktaturára, a dolgozó nép érdekeitől és akaratától idegen rablőháboruban való részvételre és nem utolsósorban a munkásmozgalom, az antifasizta mozgalom tájékoztatására. Nyilvánvaló tehát, hogy a letűnt kor uralkodó osztályai által - népelnyomó hatalmuk és céljaik szolgálatára - életrehívott honvédelmi törvények nem lehetnek alkalmasak a szocializmust építő népi államunk békéjének, biztonságának és függetlenségének védelmére.

A most előterjesztett törvényjavaslat a szocialista humanizmus eszméjétől áthatva szabályozza a honvédelmi kötelezettségeket, a legmesszebbmenően méltányolva az állampolgárok érdekeit. A törvényjavaslat az Alkotmányban meghatározott elvek alapján egységes rendszerbe foglalja a honvédelemmel kapcsolatos jogokat, s éppen ezért meggyőződéssünk, hogy népünk nyelvelésével találkozik az új törvény. Né- /folyt. köv./

∟ kötelességeket

11

MTI KÜLÖNKIADÁS

BKK 12.

1960. december 1.

18 óra 20 perc

/Az országgyűlés...ll.folyt./ TM Li

pünk bizik hadseregében, a Magyar Népköztársaság fegyveres szerveiben és büszke katonáira. E bizalomnak és büszkeségnek az alapja: a Magyar Néphadseregben és más fegyveres szervezetekben szolgáló katonák esküjükhöz hiven, becsülettel szolgálnak a magyar nép ügyét, védelmezik népünk hatalmát, békéjét, országunk függetlenségét.

Befejezésül aláhuzta, hogy az Országgyűlés napirendjén szereplő törvényjavaslat a tényleges helyzethez képest semmiféle alapvető változást nem jelent, csupán annak törvényi kereteit helyezi új, társadalmi rendünknek megfelelő alapokra.

Ezután Szomszéd László, az Országgyűlés Honvédelmi Bizottságának titkára terjesztette elő a bizottság jelentését. Hangsúlyozta, hogy a Honvédelmi Bizottság behatóan megvitatotta a napirenden lévő törvényjavaslatot és módosításokkal elfogadta. Az Országgyűlésnek elfogadására ajánlja.

A törvényjavaslat vitájában ezután Keleti Ferenc országgyűlési képviselő szólalt fel.

/folyt.köv./

mti belső hírek

27. kiadás

1960. december 1.

17 óra 40 perc

bb 41. kisz küldöttválasztó értekezlet zalaegerszegen

t vid m/m szb m

1960. december 1.

tizenháromezer zala megyei kisz-fiatal háromszáznál több küldöttje tanácskozott csütörtökön zalaegerszegen. az értekezleten résztvett csokona sándor, a megyei pártbizottság titkára, török lajos, a megyei tanács végrehajtóbizottságának elnöke, ott voltak a társadalmi szervezetek, több gyár és vállalat képviselői. szabó jános, a megyei kisz-bizottság titkára tartott beszámolót, majd újjáválasztották a kisz zala megyei bizottságát és megválasztották küldötteiket a kongresszusra. /mti/

bb 42. kétszáznyolcvanöt vagon mélyhűtött élelmiszer és többtíz-ezer liter ipari szesz tervén felül - nyolcvanhét vagonnal több gyors-hűtött főzeléket és 33 vagonnal több készletet kap a belkereskedelem - három élelmiszeripari ág túlteljesíti éves termelési tervét.

i ta/hné szb vg

1960. december 1.

az élelmiszerügyi minisztériumhoz tartozó iparágak közül eddig, mint közölték, három fontos iparág, a hűtőipar, a konzervipar és a szeszipar már teljesítette évi tervét. az év végéig a szakemberek számítása szerint mindhárom iparág jóval megtoldja eredeti vállalatát, a konzervipar előreláthatólag 22, a hűtőipar 42, a szeszipar pedig 15 százalékkal túlteljesíti termelési tervét.

a szesziparban 18 vállalat jó munkájából adódik a 15 százalékos túlteljesítés, ami népgazdasági szempontból is igen fontos, ugyanis a szeszgyárak a gyógyszer- és a vegyiparban nélkülözhetetlen finom ipari szeszből többtíz-ezer literrel gyártottak többet. különösen az óbudai és a győri szeszgyár teljesítette túl vállalatát. az ecot-gyárak a munka jobb megszervezésével és gépparkjuk korszerűsítésével elérték, hogy eredeti tervük felül 15.000 hektoliter háztartási ecot tudtak gyártani, és így a fogyasztók igényeit maradéktalanul kielégíthették.

a hűtőipar elsősorban a mélyhűtött élelmiszerek termelésének fokozásával érte el a 42 százalékos tervtúlteljesítést. az idén összesen 285 vagonnal több mirelite főzeléket, gyümölcsöt, húst és készletet gyártanak, amelyek nagyrésze a belkereskedelem hálózatába kerül a lakosság asztalára. így többek között 87 vagonnal több gyors-hűtött főzelék, 23 vagonnal több félkész hús, 33 vagonnal több készlet és körülbelül 20 vagon kiegészítő mirelite gyümölcs kerülhet. a konzervipari gyárak főleg főzelékfélékből gyártottak többet. a minisztérium számítása szerint a három iparág éves termelési tervének túlteljesítésével mintegy 560 millió forint értékű árut gyártott. /mti/

16.30.

16.30

M

mti belföldi hírek

28. kiadás

1960. december 1.

17 óra 10 perc

bb 45. kitüntetés

hné szb hk 1960. december 1.

a népköztársaság elnöki tanácsa karádi gyűlésén, a külkereskedelmi miniszter első helyettesének 50. születésnapja alkalmából eredményes munkája elismeréséül a munka érdemrend kitüntetését adományozta. a kitüntetést kiss károly, az elnöki tanács elnökhelyettese nyújtotta át. /mti/

..-

bb 43. „jövőre minden falusi portáról tíz csirkét értékesítenek,„ jelszóval mozgalom indult a tatai járásban

vid ká/j szb ká 1960. december 1.

csütörtökön a tatai járás termelőségvetkezeti és tanácsi vezetői, továbbá a tömegszervezetek aktivistái értekezletre gyűltek össze tatan, amelyen kovács györgyné, a járási tanács vb-elnökének vitaindító előadása alapján megbeszéltek, hogyan tudnának a közös gazdaságok jövőre az ideinél több terményt és állati terméket értékesíteni. a téren még sok a tennivaló, az idén ugyanis nem teljesítették a felvásárlási terveket, s különösen baromfi-húsban nagy az elmaradás, az értekezlet résztvevői azon a véleményen voltak, hogy a fokozott árutermelést meg lehet valósítani, hiszen egyedül állami beruházásból 14 millió forintot költöttek állati férőhelyek építésére, és a jövő év második felében a közös gazdaságok többsége már saját tenyésztésből teremtheti meg állatállományát. a megbeszélésen a termelőségvetkezeti vezetők mozgalmat kezdeményeztek, azzal a jelszóval, hogy jövőre minden falusi porta legalább 10 csirke értékesítésére kössön szerződést. a mozgalom sikere a tatai járásban 4 vagon baromfi-húst jelentene. emellett a termelőségvetkezetek is fejlesztik baromfitenyésztésüket, s az idei öt helyett jövőre már husz közös gazdaság foglalkozik ezzel a jól jövedelmező üzemeggel. /mti/

16.50.

16⁵⁷ 2hg

K

mti belföldi hírek

29. kiadás

1960. december 1.

17 óra 50 perc

bb 44. ragyogó napsütéssel köszöntött be a tél, - továbbra is enyhe lesz az időjárás, megszűnnek az éjszakai fagyok

i cs/sze szb ká 1960. december 1.

csütörtökön ragyogó, szinte tavaszias napsütéssel köszöntött be a december, amelynek első napja - az időjárási „menetrend„ szerint a tél kezdetét jelenti. a kedden érkezett sarkvidéki hidegáramlásnak köszönhetjük a derült, szép időt. az erős szél már szerdán elállt, a levegő megnyugodott, s ugynevezett magas légnyomás alakult ki. az éjszakai erős kisugárzás azonban már talajmenti fagyokat okozott ország-szerte. csütörtökön hajnalban két méter magasságban mínusz 1-2, a talaj szintjén pedig - különösen az ország nyugati felében - mínusz 5 fokos fagyokat mértek. nappal azonban megint 9-10 fokra emelkedett a hőmérséklet.

a meteorológiai intézet távprognózis osztályán tájékoztatásul elmondották, hogy a november egész végig szokatlanul meleg volt és csapadékos. a hőmérséklet havi középértéke elérte a 8 fokot, amelyhez hasonló 1780 óta csupán ötször fordult elő hazánkban. a rekordot az 1926-os november tartja 10.4 fokos havi középértékkel. a csapadékosra jellemző például, hogy budapesten novemberben kerekén száz milliméter eső hullott. ez csaknem kétszerese a sok évi átlagszintnek, de az ország egyes vidékein - főleg a dunántúli déli felében - sok helyütt a 150 millimétert is jelentősen meghaladta.

a következő napokra várható időjárásról szólva a meteorológusok elmondották, hogy az elmúlt két évihez hasonlóan az idei december is az enyheség jegyében indul. a legutóbbi jelentések szerint ugyanis spanyolország felől most újabb szubtrópusi melegáramlás indul felénk, amely csütörtökön elérte az alpokot, sőt a magasabb rétegekben már hazánk felett is észlelhető volt az érkező meleg. mindezek eredményeképpen az éjszakai fagyok megszűnnek, az erősebb felhősödés, ködképződés miatt azonban a nappali felmelegedés már nem lesz zavartalan. így is remélhető, hogy a nappali hőmérséklet egyelőre nem száll a plusz 5 fok alá. körülöttünk mindenütt enyheség van uralkon, csupán finnországi térségeiből jelentettek mínusz 10 fokos fagyokat és az ural hegység északi vidékein süllyed ismét a hőmérő higánya. /mti/

16.55.

17⁰⁶ 2hg

M

MTI BELFÖLDI HIREK

30. kiadás

1960. december 1.

11 óra 10 perc

bb 46. miért lótték fel a harmadik szputnyik űrhajót viszonylag kisebb magasságba

i hbj/sze szb vg 1960. december 1.

a harmadik szputnyik űrhajó adatainak ismeretében foglalkoznak az asztronautikusok azzal a kérdéssel, miért nem lótték fel nagyobb magasságra a harmadik szputnyik űrhajót. ezt a kérdést ifj. bartha lajos csillagász a következőképpen világította meg:

- pontos választ természetesen csak a szovjet kutatók adhatnak. nagyon valószínű azonban, hogy egyelőre nem akarják a kísérleti állatokat rendkívüli erős sugárzásoknak kiténi. mintegy ezer kilométerrel a föld felszíne felett kezdődnek az elektromosan töltött atomi részecskéket tartalmazó sugárzási övek: a van allen gyűrűk. ezekben az élő szervezetet érő sugárzás körülbelül ezerötezerszeresen múlja felül azt a határt, amely már feltétlenül halált okoz. így az első kísérleteket, melyeknek nyilván más céljai vannak, feltétlenül megzavarna, ha a veszélyes sugárzás övében hajtanák azokat végre. ezek tanulmányozása valószínűleg egy következő kísérletsorozat feladata lesz.

- ez természetesen nem azt jelenti, hogy soha nem kerülhetünk ki a veszélyes övezetből. a sarkok felett például nincsen ilyen sugárzóna. a mesterséges hold azonban állandóan a határos zónában mozogna, ezért utasai ezer kilométer magasságban feltétlenül elpusztulnának. figyelemre méltó a keringési magasság egyéb okból is. a 150-300 kilométer közötti réteg a legkevésbé atkutott tartományok közé tartozik. a légkörkutató rakéták zöme ugyanis 100-150 kilométer magasságig hatol fel, míg a mesterséges holdak keringési magassága nagyjából 300 kilométer felett van. lehetőség, hogy a szovjet tudósok erről a magassági rétegről bővebb ismereteket kívánnak szerezni. /nti/

bb 47. a kubai szakszervezeti küldöttség látogatása a szot-ban

hmé szb hk 1960. december 1.

a hazánkban tartózkodó kubai szakszervezet i küldöttség csütörtökön látogatást tett a szot-ban. a hős kubai munkásosztály képviselőit beckl sándor, a szot titkára és szilágyi sándor, a szot nemzetközi kapcsolatok osztályának vezetője fogadták.

a baráti eszmecsere során beckl sándor tájékoztatta a vendégeket népgazdaságunk fejlődéséről a második ötéves terv perspektíváiról, a magyar szakszervezetek tevékenységéről és válaszolt a kubai küldöttek számos kérdésére. /nti/

17.20.

17²³ Muz
K

MTI KÜLÖNKIADÁS

BKK 13.

1960. december 1. 18 óra 15 perc

/Az országgyűlés...12.folyt./ TM Li

-Az előttünk fekvő törvény - mondotta - világosan kifejezi: hadseregünk a béke hadserege, a honvédelem valóban a haza védelmét jelenti. Tudjuk, egyszer eljön az az idő, amikor a kardokból valóban ekevasat kovácsolhatunk. Addig népünk minden segítségét és támogatást megad katonáinknak, hogy jól teljesíthessék szolgálatukat, védjék határainkat - teljesítsék kötelességüket. Katonáink pedig szívesen vállalják a szolgálatot. Tudják, hogy ha hivatásukat teljesítették, népi államunk biztosítja elhelyezkedésüket a polgári életben. A honvédelmi törvényt a maga nevében elfogadta és az Országgyűlésnek elfogadásra ajánlotta.

Varga Gáborné, a magyar nők, a magyar anyák nevében szólt a törvényjavaslathoz. Hangsúlyozta: a nők becsülettel helytállnak a munkában, ott vannak a tudomány és a művészet művelői között, résztvesznek a hatalom gyakorlásában, természetes tehát, hogy hallatják szavukat a haza védelmével kapcsolatos kérdésekben is. A magyar asszonyok a béke hívei. Tiltakoznak az imperialista háborus tervek, a pusztítás, az öldöklés tervei ellen. Népünknek békére van szüksége ahhoz, hogy nyugodtan építhessük tovább szocialista hazánkat, a magunk és az utánunk következő nemzedékek számára. Helyeseljük tehát, hogy van, aki vigyáz határainkra, őrködik munkánk, vívmányaink felett. A honvédelmi törvényjavaslat a béke védelmét szolgálja és azt biztosítja, hogy becsülettel védjük gyárainkat, földjeinket, iskoláinkat, életünket. A törvényjavaslatot elfogadásra ajánlotta.

A vita lezárása után az Országgyűlés a honvédelmi bizottság által előterjesztett módosításokkal egyhangúan elfogadta a honvédelemről szóló törvényjavaslatot. Ezután megválasztották a Hazafias Népfront Országos Tanácsának Elnöksége által javasolt személyeket a Legfőbb Bíróság népi ülnökeivé, Végül Rónai Sándor elnök javaslatára az Országgyűlés úgy határozott, hogy legközelebbi ülését december 7-én, délelőtt 11 órai kezdettel tartja, a napirend szerint a nemzetközi helyzetről szóló beszámolót, valamint a mezőgazdaság helyzetéről és a soron következő feladatokról szóló beszámolót tárgyalja. /MTI/

/Az ülés vége: 17.35 h /

M

30. kiadás

1960. december 1.

1 óra 10 perc

bb 46. miért lötték fel a harmadik szputnyik űrhajót viszonylag kisebb magasságba

i hbj/sze szb vg

1960. december 1.

a harmadik szputnyik űrhajó adatainak ismeretében foglalkoznak az asztronautikusok azzal a kérdéssel, miért nem lötték fel nagyobb magasságra a harmadik szputnyik űrhajót. ezt a kérdést ifj. bartha lajos csillagász a következőképpen világította meg:

- pontos választ természetesen csak a szovjet kutatók adhatnak. nagyon valószínű azonban, hogy egyelőre nem akarják a kísérleti állatokat rendkívüli erős sugárzásoknak kiténi. mintegy ezer kilométerrel a föld felszíne felett kezdődnek az elektromosan töltött atomi részecskéket tartalmazó sugárzási övek: a van allen gyűrűk. ezekben az élő szervezetet erő sugárzás körülbelül ezer-ötezerszeresen múlja felül azt a határt, amely már feltétlenül halált okoz. így az első kísérleteket, melyeknek nyilván más céljai vannak, feltétlenül megzavarja, ha a veszélyes sugárzás övében hajtanák azokat végre. ezek tanulmányozása valószínűleg egy következő kísérletsorozat feladata lesz.

- ez természetesen nem azt jelenti, hogy soha nem kerülhetünk ki a veszélyes övezetből. a sarkok felett például nincsen ilyen sugárzóna. a mesterséges hold azonban állandóan a határos zónában mozog, ezért utasai ezer kilométer magasságban feltétlenül elpusztulnának. figyelemre méltó a keringési magasság egyéb okból is. a 150-300 kilométer közötti réteg a legkevésbé atkutató tartományok közé tartozik. a légkörkutató rakéták zöme ugyanis 100-150 kilométer magasságig hatol fel, míg a mesterséges holdak keringési magassága nagyjából 300 kilométer felett van. Lehetőség, hogy a szovjet tudósok erről a magassági rétegről bővebb ismereteket kívánnak szerezni. /mti/

bb 47. a kubai szakszervezeti küldöttség látogatása a szot-ban

hmé szb hk

1960. december 1.

a hazánkban tartózkodó kubai szakszervezet i küldöttség csütörtökön látogatást tett a szot-ban. a hős kubai munkásosztály képviselőit beckl sándor, a szot titkára és szilágyi sándor, a szot nemzetközi kapcsolatok osztályának vezetője fogadták.

a baráti eszmecsere során beckl sándor tájékoztatta a vendégeket népgazdaságunk fejlődéséről a második ötéves terv perspektíváiról, a magyar szakszervezetek tevékenységéről és válaszolt a kubai küldöttek számos kérdésére. /mti/

17.20.

17.23 Mh

K

BKK 13.

1960. december 1.

18 óra 15 perc

/Az országgyűlés...12.folyt./ TM

Li

-Az előttünk fekvő törvény - mondotta - világosan kifejezi: hadseregünk a béke hadserege, a honvédelem valóban a haza védelmét jelenti. Tudjuk, egyszer eljön az az idő, amikor a kardokból valóban ekevasat kovácsolhatunk. Addig népünk minden segítséget és támogatást megad katonáinknak, hogy jól teljesíthessék szolgálatukat, védjék határainkat - teljesítsék kötelességüket. Katonáink pedig szívesen vállalják a szolgálatot. Tudják, hogy ha hivatásukat teljesítették, népi államunk biztosítja elhelyezkedésüket a polgári életben. A honvédelmi törvényt a maga nevében elfogadta és az Országgyűlésnek elfogadásra ajánlotta.

Varga Gáborné, a magyar nők, a magyar anyák nevében szólt a törvényjavaslathoz. Hangsúlyozta: a nők becsülettel helytállnak a munkában, ott vannak a tudomány és a művészet művelői között, résztvesznek a hatalom gyakorlásában, természetes tehát, hogy hallatják szavukat a haza védelmével kapcsolatos kérdésekben is. A magyar asszonyok a béke hívei. Tiltakoznak az imperialista háborús tervek, a pusztítás, az öldöklés tervei ellen. Népünknek békére van szüksége ahhoz, hogy nyugodtan építhessük tovább szocialista hazánkat, a magunk és az utánunk következő nemzedékek számára. Helyeseljük tehát, hogy van, aki vigyáz határainkra, őrködik munkánk, vívmányaink felett. A honvédelmi törvényjavaslat a béke védelmét szolgálja és azt biztosítja, hogy becsülettel védjük gyárainkat, földjeinket, iskoláinkat, életünket. A törvényjavaslatot elfogadásra ajánlotta.

A vita lezárása után az Országgyűlés a honvédelmi bizottság által előterjesztett módosításokkal egyhangúan elfogadta a honvédelemről szóló törvényjavaslatot. Ezután megválasztották a Hazafias Népfront Országos Tanácsának Elnöksége által javasolt személyeket a Legfelsőbb Bíróság népi ülnökeivé, végül Rónai Sándor elnök javaslatára az Országgyűlés úgy határozott, hogy legközelebbi ülését december 7-én, délelőtt 11 órai kezdettel tartja, a napirend szerint a nemzetközi helyzetről szóló beszámolót, valamint a mezőgazdaság helyzetéről és a soron következő feladatokról szóló beszámolót tárgyalja. /MTI/

/Az ülés vége: 17.35 h /

M

31. kiadás

1960. december 1.

18 óra 40 perc

bb 48. csütörtökön bekapcsolódott az ország³energia-hálózatba az ajkai erőmű

i vid sze szb, vg

1960. december 1.

ajkán az 57 megawattos régi erőmű mellett négy éves munkával felépült az ajka 2. elnevezésű, minden tekintetben korszerű, új magyar erőmű. a két energiatermelő üzem a második öt éves terv nagy iparfejlesztési munkáit összesen 157 megawattos teljesítménnyel segíti és egyenletesebbé teszi a dunántúli ipartelepek áramellátását.

a 2-es számú erőmű felépítése megváltoztatta a legfiatalabb magyar város, ajka környékének képe. ahhoz ugyanis, hogy az erőművet üzemeltethessék, több kilométeres körzetben korszerűsíteni, bővíteni kellett a kiszolgáló létesítményeket. ennek megfelelően a nehézipari minisztérium felügyeletével több mint 750 millió költséggel fejlesztették a közép-dunántúli szénbányászati tröszt ajka-környéki üzemeit, s a széntermelést nagyteljesítményű új osztályozóműben összpontosították. a gondos tervek alapján elérték, hogy az ajka 2. erőmű üzembeállításával egyidőben bekapcsolódhat a munkába a szénkoncentráció valamennyi létesítménye, többek között az ajkától 22 kilométerre levő tapolcafői vízmű.

az ajkai szénkoncentráció és a kiszolgáló létesítmények első próbái után a 2-es erőműben is „születésnapot” tartottak. csütörtökön hajnalban az erőműberuházási vállalat a láng gépgyár és az április 4. gépgyár kirendeltségének műszaki vezetői utasítást adtak az első, 32 megawattos gépegység üzembe-helyezésére. elsőként még az éjszakai órákban a kiszolgáló létesítményeken tették meg az előkészítőket. rádiótelefonon érintkezésbe léptek a tapolcafői vízművel, s intézkedésük nyomán rövidesen víz érkezett az erőműbe. az osztályozó épületét az erőművel összekötött szén szállító hidon a gépészmérnökök elvégezték az utolsó ellenőrző méréseket: a hajnali órákban az ügyeleti műszaki vezetők jelentették, hogy a bonyolult gépcsoportok valamennyi egysége indulásra kész. röviddel ezután felfűtötték a 2-es számú kazánt, s elérték a szénpor lángrobbantásához szükséges magas hőmérsékletet. a szállítóhidon érkezett fűtőanyag örlését megkezdte az óránként 11 és fél tonnás teljesítményű szénmalom. a szénport fúvókákon át lövelték a tüztérbe, s az erőmű kazánjában rövid idő alatt ellegendő gőz fejlődött. lassan megpördült az erőmű legfontosabb gépegysége, a turbína, ezzel együtt forgatták a generátort is. a délelőtti órákban a 2-es számú erőmű első gépegysége bekapcsolódott az országos energia-hálózatba.

a mérnökök délután jelentették, hogy a hazai tervezésű és építésű gépegység zavartalanul dolgozik. már a régi erőmű kezelőszemélyzete tartott szolgálatot, amelyeddig is nagymértékben segítette az építőket, szerelőket. nemsokára végérvényesen átveszik a 2-es számú erőmű üzembehelyezett egységének irányítását. /mti/

17.40.

M 17³⁸ 2/29

mti b e l f ö l d i h i r e k

32 kiadás

1960. december 1.

10 óra 10 perc

a szerkesztőségek figyelmébe!

a bb. 47. számú hír / a kubai szakszervezeti küldöttség.... /
első bekezdésének harmadik sorában a szöveg helyesen:

....képviselőit brutyó jános, a szot főtitkára, bekl sándor, a
szot titkára....

ugyanezen hír második bekezdés első sora helyesen:

a baráti eszmecsere során a szot vezetői tájékoztatták a vendé-
geket népgazdaságunk fejlődéséről....

/mti/

18.30.

..-

bb 49. szovjet államférfiak távirata magyar államférfiakhoz

küm szb hk

1960. december 1.

Leonyid brezsnyev, a szovjetunió legfelső tanácsa elnökségének
elnöke és n. sz. hrucsov, a szovjetunió kommunista pártja közpon-
ti bizottságának első titkára, a szovjetunió minisztertanácsnak el-
nöke táviratban mondott köszönetet dobi istvánnak, az elnöki tanács
elnökének, kádár jánosnak, a magyar szocialista munkáspárt központi
bizottsága első titkárának és dr. münnich ferencnek, a forradalmi
munkás-paraszt kormány elnökének a nagy októberi szocialista forra-
dalom 43. évfordulója alkalmából küldött jókívánásaikért.

x x x

a. gromiko, a szovjetunió külügyminisztere táviratban köszön-
te meg dr. sik endre külügyminiszternek november 7. ünnepe alkalmából küldött üdvözlését. /mti/

..-

19.05.

19¹⁶ 26g

K

mti b e l f ö l d i h i r e k

33. kiadás

1960. december 1.

20 óra 20 perc

bb 52. hogyan térhet vissza a földre a szputnyik-űrhajó?
- gauser károly csillagász nyilatkozata

i hbj/hné szb hk

1960. december 1.

az űrhajózási szakemberek számolnak azzal, - tekintve a szovjet
szputnyik-űrhajó pályamagasságát-, hogy a kabint a kísérleti álla-
tokkal együtt visszahozzák a földre. a közvéleményt természetesen
foglalkoztatja az a kérdés, hogyan történik ez a művelet. erről
gauser károly csillagász, az urania csillagvizsgáló főmunkatársa a
következőket mondotta:

- a visszahozatalt valószínűleg a következő lépésekben old-
ják meg: amikor a kijelölt leszállítási helytől még több ezer kilo-
méter távolságban repül a test, akkor kapja az első rádióparancsot,
ennek következményeként a szputnyik-űrhajóról leválik a vele együtt
keringő hordozó rakéta utolsó fokozata. ezután részben rádióirányi-
tással, részben pedig a visszatérő testbe - kabinba - épített prog-
ramozó berendezéssel az utaskabint stabilizálják, mégpedig úgy, hogy
a fékező-hajtómű fúvókája a mozgás irányába előre mutasson. a hajtó-
mű, - ami most a fékezést szolgálja - megindul és a maga elé lőtt
gázok a repülőtest sebességét másodpercenként néhány száz méterrel
csökkentik. a kabin ekkor olyan pályát kap, amely most már a föld
felé irányul.

- ezután következik a már egyre sűrűsödő légkörben a féke-
zés aerodinamikai szakasza, a feltevések szerint ejtőernyőrendszer
kinyitásával. a felmelegedés ellen úgy is védekezhetnek, hogy a
visszatérő szputnyik-űrhajónak több burkolata van és felmelegedés
közben ezek a védőburkolatok kiolvadnak, illetve megsemmisülnek, vi-
szont az állatokat tartalmazó fülke a kijelölt helyen épségben
földet ér. a fékezési manővereket úgy kell végrehajtani, hogy a
kabin hőmérséklete mindig egy meghatározott érték alatt maradjon.
ez azonban csak akkor lehetséges, ha a visszatérő kabinba épített
automataberendezések és a földi irányító állomások között a legtö-
kéletesebb a rádiókapcsolat - hangzott a nyilatkozat. /mti/

..-

19.15.

19³⁰ 26g

M

mti belföldi hírek

34. kiadás 1960. december 1. 20 óra 25 perc

bb 50. fuad sehab távirata dobi istvánhoz

küm szb hk 1960. december 1.

fuad sehab, a libanoni köztársaság elnöke táviratban köszönte meg dobi istvánnak, az elnöki tanács elnökének a libanoni köztársaság nemzeti ünnepe alkalmából küldött jókívánságait. /mti/

--

bb 51. időjárásjelentés

sze szb hk 1960. december 1.

a meteorológiai intézet jelenté csütörtökön este:

nappal enyhe idő

várható időjárás péntek estig: kisebb felhőátvonulások eső nélkül, mérsekelt, helyenként élénk déli, délnyugati szél. többfelé köd. nappal enyhe idő, várható legmagasabb nappali hőmérséklet pénteken 8-12 fok között. távolabbi kilátások. a hét végén is az évszakhoz képest enyhe idő. /mti/

--

19.20..

bb 54. a bank bán tatabányán

i vid di/hné szb hk 1960. december 1.

a déryné színház művészei csütörtök este tatabányán tartották katona józsef: bank bán-jának első vidéki előadását. a drámát a színház felkérésére átdolgozták úgy, hogy kisebb falusi színpadokon is előadható. a tatabányai előadást ankét követte. a déryné színház együttese egyébként még komárom megye tizenegy termelőszövetkezeti közösségében is bemutatja a darabot. /mti/

--

19.50.

Lele 20

mti belföldi hírek

35. kiadás

1960. december 1. 21 óra 30 perc

bb 53. irodalmi napok kaposvárott

vid sze szb hk 1960. december 1.

irodalmi napokat rendez kaposvárott a somogy megyei tanács művelődési osztálya, a kaposvári városi tanács végrehajtó bizottsága, a szakszervezetek megyei tanácsa és a megyei könyvtár. az irodalmi napokon résztvesznek dobozy imre, berkesi andrás, földes jános, galabárdi horváth zoltán, goda gábor, heg dős géza, molnár géza, tatay sándor, timár maté és lányi sarolta.

a fővárosi írók e somogyi írókkal együtt csütörtökön délelőtt megkoszorúzták a szovjet hősök emlékművét, majd ellátogattak a kaposvári textilművekbe, a süketnemak óvodájába és a cukorgyárba, ahol megismerelték a cukorgyártás folyamatát és elbeszélgettek a dolgozókkal. délután a város öt könyvtárában tartottak irodalmi előadást, este a városi tanács nagytermében dobozy imre kossuth-díjas író, a magyar írószövetség főtitkára a magyar irodalom időszerű kérdéseiről beszélt.

a fővárosi írók három napig tartózkodnak kaposvárott. pénteken a város üzemeiben, iskoláiban tartanak előadást, este negyven falusi könyvtárossal találkoznak és beszélgetnek. december 3-án ellátogatnak rippel-rónai egykori rómahegyi villájába, majd bucsuzásul a tit helyiségében a somogyi írócsoport tagjaival beszélgetnek. /mti/

19.55.

v e g e !

20.50.

Lele 20

M

MTI

60.008

Kiadja a Magyar Távirati Iroda, Budapest, I., Fém utca 5-7. Telefon: 159-499, 359-590

A szerkesztésért és kiadásért a vezérigazgató felel.

m t i b e l f ö l d i h i r e k

1 kiadás

1960. december 2.

6 óra — perc

bb 1. felkészült a posta az év végi csucsforgalom lebonyolítására - megindult a karácsonyi csomagforgalom - 10-15 százalékkal több csomagra és 20 százalékkal több levélre számítanak

1 kf/kf szb ki

1960. december 2.

a posta forgalma év közben az ünnepektől és a nevezetesebb névnapoktól függően egy-egy napra az átlagos fölé emelkedik. decemberben azonban szinte valamennyi szolgáltatásában megsokszorozódik a munka, az év végi csucsforgalom lebonyolítása vár a postásokra. tavaly például karácsony előtt volt olyan nap, amikor a 72-es postahivatalban három és negyedmillió levelet „dolgoztak fel”, az átlagos napi mennyiség nyolcszorosát. karácsony hetében a máskor szokásos 40.000-50.000 helyett 127.000 csomagot kézbesítettek a fővárosban.

bár karácsonyig még több mint három hét van hátra, az ünnepi „hangulat”, a postán -elsősorban- a csomagoknál - már érezteti a hatását. a november végi csomagforgalom a tavalyinál tíz százalékkal volt nagyobb, s az utóbbi napokban állandóan növekszik. évközben általában napi 5.000-7.000, kedden és szerdán pedig 8.000-9.000 csomag érkezett a fővárosba. a küldemények egy része már ünnepi jellegű, majdnem minden harmadik kosárban alma van, sok a kis boroshordó és a borosüveg, küldik a diót, s igen sok csomagban érkezik baromfi.

az eddigi adatok alapján a csomagforgalom 10-15 százalékos növekedésére számítanak a múlt évihez viszonyítva a posta vezetői. a karácsony heti forgalomtól azt remélik, hogy az egyenletesen oszlik meg. ennek ellenére minden eshetőségre felkészültek, hogy meglepetés ne érje a postát.

a központi, nagyforgalmu postahivataloknál, a fővárosban és vidéken egyaránt, összesen többszáz személlyel erősítik meg a szolgálatot. a budapesti 70. számú postahivatalban például közvetlenül karácsony előtt 100-150 beosztottal többen dolgoznak majd. a szokásos napi 75 kocsi helyett már 85 kocsival kézbesítik a csomagokat, s később a gépkocsik számát fokozatosan 150-180-ra emelik. a csomagmozgatást a nemrégien kapott villamos targoncák is segítik. a nagyobb vidéki városok és budapest között közvetlen mozgóposta-járatokat indítanak és szükség esetén kisegítő csomagszállító vagonokat is kapcsolnak a szerelvényekhez.

/folyt.köv./

Muz R